

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 190 (XXXIV) — Nr. 526

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Vineri, 27 mai 2022

SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
	ORDONANȚE ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI	
70.	— Ordonanță de urgență privind prevenirea, verificarea și constatarea neregulilor/dublei finanțări, a neregulilor grave apărute în obținerea și utilizarea fondurilor externe nerambursabile/rambursabile alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora și recuperarea creanțelor rezultate	2–21
	ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	
	Decizia nr. 20 din 13 aprilie 2022 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală)	22–31

ORDONANȚE ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ

privind prevenirea, verificarea și constatarea neregulilor/dublei finanțări, a neregulilor grave apărute în obținerea și utilizarea fondurilor externe nerambursabile/rambursabile alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora și recuperarea creanțelor rezultate

Având în vedere necesitatea instituirii cu celeritate a unui cadru legal care să permită utilizarea fondurilor externe nerambursabile/rambursabile din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență, în corelare directă cu obținerea de rezultate și implementarea reformelor și a investițiilor, cu scopul de a avea un impact de durată asupra productivității la nivel național și a rezilienței economice, sociale și instituționale,

luând în considerare orizontul de timp determinat, respectiv 31 august 2026, dată până la care a fost asumată îndeplinirea a 507 jaloane și ținte asociate investițiilor-cheie și reformelor majore aferente celor șase piloni principali stabiliți prin Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență,

ținând cont că lipsa reglementării unitare și complete a cadrului instituțional și financiar general aplicabil fondurilor externe nerambursabile/rambursabile aferent Mecanismului de redresare și reziliență generează întârzieri în implementarea acestuia, cu impact asupra termenelor de depunere a cererilor de plată și a gradului de absorbție a fondurilor alocate României din Mecanismul de redresare și reziliență, și de faptul că elementele menționate vizează interesul public și strategic și constituie o situație de urgență și extraordinară,

având în vedere necesitatea finalizării cât mai urgente a procedurilor de prevenire, verificare, constatare și recuperare, în vederea identificării și constatării unor nereguli grave, respectiv conflictul de interese, corupția și fraudă, dubla finanțare, precum și a altor nereguli apărute în obținerea și utilizarea fondurilor externe nerambursabile/rambursabile alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, rezultate din aplicarea necorespunzătoare de către beneficiari a prevederilor legale în vigoare,

în scopul evitării blocajului implementării reformelor, investițiilor, țintelor și jaloanelor este necesară instituirea reglementărilor care să vizeze aspectele menționate anterior cu privire la constatarea neregulilor/conflictelor de interese/dublei finanțări/corupției și fraudei și care să asigure o corectă utilizare a fondurilor externe nerambursabile/rambursabile alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență,

întrucât toate aceste aspecte vizează interesul public și constituie situații urgente și extraordinare a căror reglementare nu mai poate fi amânată,

în temeiul art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență.

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

SECȚIUNEA 1

Domeniul de aplicare

Art. 1. — (1) Prezenta ordonanță de urgență reglementează activitățile de prevenire, verificare, constatare a neregulilor grave, a neregulilor rezultate în urma aplicării procedurilor de achiziție publică, precum și în ceea ce privește respectarea principiului privind evitarea dublei finanțări apărute în obținerea și utilizarea fondurilor externe nerambursabile/rambursabile alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora și, dacă este cazul, recuperarea creanțelor.

(2) Dispozițiile prezentei ordonanțe de urgență se aplică autorităților cu competențe în gestionarea fondurilor externe nerambursabile/rambursabile alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență, oricărui altor instituții publice care au structuri de specialitate constituite conform prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 124/2021 privind stabilirea cadrului instituțional și financiar pentru gestionarea fondurilor europene alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență, precum și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 155/2020 privind unele măsuri pentru elaborarea Planului național de redresare și reziliență necesar României pentru

accesarea de fonduri externe rambursabile și nerambursabile în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență, cu atribuții privind prevenirea, verificarea și constatarea unor nereguli, stabilirea și urmărirea încasării creanțelor bugetare rezultate din nereguli apărute în obținerea și utilizarea fondurilor externe nerambursabile/rambursabile alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență și a fondurilor publice naționale aferente acestora, beneficiarilor fondurilor externe nerambursabile/rambursabile alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență și/sau fondurilor publice naționale aferente acestora, precum și oricărui altor operatori economici cu capital public sau privat care desfășoară activități finanțate din fonduri europene alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență în baza contractului/deciziei/ordinului/acordului de implementare/convenției de finanțare.

SECȚIUNEA a 2-a

Definirea unor termeni și expresii

Art. 2. — (1) Termenii și expresiile : „acord de implementare”, „activitate de constatare a neregulilor”, „activitate de stabilire a creanțelor bugetare”, „neregulă”, „neregulă gravă”, „activitatea de recuperare a creanțelor bugetare rezultate din nereguli”, „agenție de implementare a proiectelor/structură de implementare”, „beneficiari”, „cerere de transfer”, „cerere de transfer de fonduri”, „coordonatori de reforme și/sau investiții”,

„conflict de interese”, „constatări cu implicații financiare sau cu posibile implicații financiare”, „contract de finanțare”, „convenție de finanțare”, „creanțe bugetare rezultate din nereguli/nereguli grave”, „debitor”, „decizie/ordin de finanțare”, „decizie de reziliere/revocare a acordului/contractului/deciziei/ordinului de finanțare”, „dublă finanțare”, „finanțare publică națională”, „instrument financiar”, „investiție”, „sumă plătită necuvenit”, „proces-verbal de constatare și de stabilire a creanțelor bugetare”, „proces-verbal de stabilire a creanțelor bugetare”, „sistem ARACHNE”, „sistemul prevenție (PREVENT)” au semnificația stabilită prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 124/2021.

(2) Termenii și expresiile: „legalitate”, „regularitate”, „conformitate”, „control intern”, „eficiență”, „eficacitate”, „economicitate”, „control financiar preventiv”, „audit public intern”, „inspecție”, „bună gestiune financiară” au semnificația dată de Ordonanța Guvernului nr. 119/1999 privind controlul intern/managerial și controlul financiar preventiv, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și de Legea nr. 672/2002 privind auditul public intern, republicată, cu modificările ulterioare.

(3) În sensul prezentei ordonanțe de urgență, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

a) *autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor externe nerambursabile/rambursabile alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență cu rol de verificare și control* — Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, denumit în continuare *MIPE*, precum și coordonatorii de reformă și/sau investiții;

b) *nereguli cu caracter sistemic/de sistem* — orice neregulă, care poate avea o natură recurentă, cu o probabilitate ridicată de apariție în tipuri de operațiuni similare, care decurge dintr-o deficiență gravă, inclusiv din neînstituirea unor proceduri adecvate;

c) *raport de verificare* — document emis de structurile de specialitate cu rol de verificare și control din cadrul Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene, respectiv coordonatorilor de reforme și investiții, agențiilor de implementare a proiectelor și responsabililor de implementare a investițiilor specifice locale, după caz, în îndeplinirea atribuțiilor de verificare și control;

d) *procedură de achiziție publică* — procedură de atribuire sau modalitate de achiziție în sensul legislației aplicabile în materia achizițiilor publice, achizițiilor sectoriale, concesiunilor de lucrări și servicii, respectiv în domeniile apărării și securității.

CAPITOLUL II

Activitatea de prevenire a neregulilor grave și a dublei finanțări, precum și a neregulilor în aplicarea procedurilor de achiziție publică

Art. 3. — (1) Autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor externe nerambursabile/rambursabile alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență cu rol de verificare și control, agențiile de implementare a proiectelor/responsabilii de implementare a investițiilor specifice locale/structurile de implementare, precum și beneficiarii sunt obligați, în activitatea lor, să elaboreze și să aplice proceduri de management și control care să asigure corectitudinea acordării și utilizării acestor fonduri, precum și respectarea principiilor buneii gestiuni financiare, așa cum este aceasta definită în legislația Uniunii Europene incidentă.

(2) În activitatea de evaluare, selecție, verificare și aprobare a solicitărilor de sprijin financiar, autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor externe nerambursabile/rambursabile alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență cu rol de verificare și control, agențiile de implementare a proiectelor/responsabilii de implementare a investițiilor specifice

locale/structurile de implementare au obligația utilizării de reguli și proceduri care să asigure respectarea următoarelor principii:

a) o bună gestiune financiară bazată pe aplicarea principiilor economicității, eficacității și eficienței;

b) respectarea principiilor de liberă concurență și de tratament egal și nediscriminatoriu;

c) transparența — punerea la dispoziția tuturor celor interesați a informațiilor referitoare la aplicarea procedurii pentru acordarea fondurilor externe nerambursabile/rambursabile alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență;

d) prevenirea apariției fraudei și corupției prin identificarea și analiza factorilor de risc și vulnerabilităților;

e) prevenirea apariției situațiilor de conflict de interese în cursul întregii proceduri de selecție a proiectelor de finanțat;

f) evitarea dublei finanțări — reformele și proiectele de investiții finanțate în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență pot beneficia de finanțare din partea altor programe și instrumente ale Uniunii Europene, cu condiția ca acest sprijin să nu acopere aceleași costuri.

(3) Principiile prevăzute la alin. (2) se aplică în mod corespunzător și în activitatea efectuată de beneficiar pentru executarea contractului/deciziei/ordinului/acordului de implementare/convenției de finanțare.

Art. 4. — (1) Entitățile publice care au calitatea de autorități cu competențe în gestionarea fondurilor externe nerambursabile/rambursabile alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență, agențiile de implementare a proiectelor/responsabilii de implementare a investițiilor specifice locale/structurile de implementare, precum și beneficiarii publici și privați ai proiectelor finanțate integral sau parțial din fonduri externe nerambursabile/rambursabile alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență și/sau din fonduri publice naționale aferente acestora au obligația să ia măsuri adecvate pentru prevenirea, identificarea și sesizarea neregulilor grave, precum și pentru prevenirea, identificarea și sesizarea dublei finanțări care afectează interesele financiare ale Uniunii Europene.

(2) Entitățile publice care au calitatea de autorități cu competențe în gestionarea fondurilor externe nerambursabile/rambursabile alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență, agențiile de implementare a proiectelor/responsabilii de implementare a investițiilor specifice locale/structurile de implementare, precum și beneficiarii publici ai proiectelor finanțate integral sau parțial din fonduri externe nerambursabile/rambursabile alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență și/sau din fonduri publice naționale aferente acestora au obligația să organizeze și să exercite activitatea de control intern, de control preventiv și de identificare și gestionare a riscurilor și să exercite activitatea de audit intern, în conformitate cu prevederile legislației naționale și europene incidente în vigoare, precum și cu Standardele internaționale de audit.

(3) Acțiunile de prevenție desfășurate de MIPE, în calitatea sa de coordonator național al gestionării fondurilor externe nerambursabile/rambursabile alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență, privind evitarea conflictului de interese și respectarea principiului privind evitarea dublei finanțări, sunt reprezentate de activitățile de avizare a ghidurilor specifice elaborate pentru lansarea apelurilor de proiecte, în conformitate cu prevederile art. 5 alin. (3) lit. z) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 124/2021.

(4) Modalitățile de ducere la îndeplinire a prevederilor alin. (3) se realizează inclusiv prin verificarea modului de includere în cadrul ghidurilor specifice a criteriilor privind evitarea conflictului de interese și a dublei finanțări, precum și existența declarațiilor pe propria răspundere a reprezentantului legal al solicitantului cu privire la evitarea conflictului de interese, respectiv a dublei finanțări, anexate ghidului, respectiv includerea în cadrul grilei de verificare utilizate în cadrul etapei de verificare și evaluare a criteriilor prevăzute anterior.

CAPITOLUL III

Activitatea de control și constatare a neregulilor

SECȚIUNEA 1

Nereguli grave — conflict de interese

Art. 5. — (1) Personalul autorităților cu competențe în gestionarea fondurilor externe nerambursabile/rambursabile alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență, al agențiilor de implementare a proiectelor/responsabililor de implementare a investițiilor specifice locale/structurilor de implementare, personalul autorităților responsabile cu auditul extern, precum și persoanele care desfășoară activități externalizate prin care participă direct în procesul de elaborare ghiduri/evaluare/selecție/verificare au obligația de a se abține de la a lua măsuri care pot genera un conflict între interesele proprii și interesele financiare ale Uniunii Europene.

(2) Persoanele prevăzute la alin. (1) sunt considerate a fi în conflict de interese dacă exercitarea imparțială a atribuțiilor/activităților acestora este afectată din motivele prevăzute la art. 61 alin. (3) din Regulamentul (UE, Euratom) nr. 1.046/2018.

(3) În desfășurarea activităților de elaborare ghiduri/evaluare/selecție/aprobare/verificare/autorizare/plată/control, audit, persoanele prevăzute la alin. (1) și (2) sunt obligate să depună o declarație pe propria răspundere din care să rezulte că nu se află în niciuna dintre situațiile prevăzute la art. 61 alin. (3) din Regulamentul (UE, Euratom) nr. 1.046/2018.

(4) În aplicarea alin. (1), persoanele fizice sau juridice care participă direct în procesul de elaborare ghiduri/evaluare/selecție/aprobare, după caz, a proiectelor nu pot fi în același timp și solicitanți/beneficiari și/sau nu pot acorda servicii de consultanță unui solicitant/beneficiar.

(5) În aplicarea alin. (1), nu au dreptul să fie implicate în mod direct în procesul de elaborare ghiduri/evaluare/selecție/aprobare/control, după caz, a cererilor de finanțare, respectiv de verificare/autorizare/plată/control/audit, după caz, a cererilor de transfer/cererilor de transfer de fonduri următoarele persoane:

a) cele care dețin părți sociale, părți de interes, acțiuni din capitalul subscris al unuia dintre solicitanți sau fac parte din consiliul de administrație/consiliul de supraveghere/organul de conducere ori de supervizare al unuia dintre solicitanți;

b) sunt soț/soție, rudă până la gradul al doilea sau afin până la gradul al doilea inclusiv cu persoane care dețin părți sociale, părți de interes, acțiuni din capitalul subscris al unuia dintre solicitanți ori care fac parte din consiliul de administrație/consiliul de supraveghere/organul de conducere sau de supervizare al unuia dintre solicitanți;

c) se află în raporturi de muncă, în cazul persoanelor fizice, sau în alte raporturi contractuale, în cazul persoanelor juridice, cu solicitantul/beneficiarul pe care îl verifică, cu excepția situației în care solicitantul/beneficiarul este și autoritate cu competențe în gestionarea fondurilor europene.

(6) În aplicarea alin. (1), în situația în care, în cursul procesului de elaborare ghiduri/evaluare/selecție/aprobare, aceste persoane descoperă sau constată o legătură de natura celor menționate la alin. (5), acestea sunt obligate să o semnaleze și să înceteze de îndată să participe la procesul de elaborare ghiduri/evaluare/selecție/aprobare.

(7) În aplicarea alin. (1), persoanele fizice sau juridice care au fost implicate în procesul de evaluare/selecție/aprobare a cererilor de finanțare au obligația, pentru o perioadă de 12 luni de la semnarea contractului de finanțare, să se angajeze în raporturi de muncă sau în raporturi contractuale cu un solicitant pe care l-au verificat.

(8) Activitatea de control al activităților ce pot reprezenta un posibil conflict de interese se realizează pe baza unei analize a riscurilor, prin verificări ex post, prin eșantion, ulterior semnării contractului de finanțare, și prin utilizarea sistemului informatic e-SMC, respectiv sistemului informatic de management al PNRR și a bazei de date ARACHNE.

(9) Autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor externe nerambursabile/rambursabile alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență, cu rol de verificare și control, sesizează ANI în situația identificării unui posibil conflict de interese.

(10) Agențiile de implementare a proiectelor/Responsabilii de implementare a investițiilor specifice locale/Structurile de implementare sesizează ANI în situația identificării unui posibil conflict de interese și notifică coordonatorul de reforme și/sau investiții.

(11) În situația în care sesizarea către ANI a fost formulată de agențiile de implementare a proiectelor/responsabilii de implementare a investițiilor specifice locale/structurile de implementare, acestea/aceștia notifică coordonatorii de reforme și/sau investiții.

(12) Evaluarea potențialelor situații de conflict de interese se exercită de către ANI prin activitatea specifică a inspectorilor de integritate, prin raportare exclusivă la persoanele prevăzute la art. 1 din Legea nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative, cu modificările și completările ulterioare.

(13) Coordonatorii de reforme și/sau investiții emit un proces-verbal de stabilire a creanțelor bugetare în baza căruia creanța va fi recuperată, pe baza raportului de evaluare emis de ANI prin care se confirmă conflictul de interese sau a hotărârii judecătorești rămase definitivă, după caz.

(14) Coordonatorii de reforme și/sau investiții notifică MIPE, trimestrial sau ori de câte ori acesta solicită, cu privire la stadiul recuperării creanțelor bugetare, respectiv la finalizarea procesului de recuperare a acestora.

(15) Dispozițiile prezentei secțiuni se completează corespunzător cu prevederile legislației naționale referitoare la conflictul de interese.

SECȚIUNEA a 2-a

Nereguli grave — corupție și fraudă

Art. 6. — (1) În cazul identificării unor activități ce pot reprezenta indicii privind corupția și fraudă, autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor externe nerambursabile/rambursabile alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență, cu rol de verificare și control, inițiază, prin structurile proprii specializate, acțiuni de control.

(2) Ca urmare a acțiunilor inițiate la alin. (1) autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor externe nerambursabile/rambursabile alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență, cu rol de verificare și control, sesizează de îndată DLAJ/OLAF, EPPO/DNA/alte organe de urmărire penală, după caz.

(3) Coordonatorii de reformă și/sau investiții notifică de îndată structura de specialitate cu atribuții de control din cadrul MIPE în legătură cu sesizările formulate prevăzute la alin. (2).

(4) Coordonatorii de reforme și/sau investiții notifică MIPE, trimestrial sau ori de câte ori acesta solicită, cu privire la stadiul recuperării creanțelor bugetare, respectiv la finalizarea procesului de recuperare a acestora.

SECȚIUNEA a 3-a

Dubla finanțare

Art. 7. — În desfășurarea acțiunilor de verificare și control privind existența dublei finanțări MIPE, coordonatorul de reformă și/sau investiții, precum și agențiile de implementare a proiectelor/responsabilii de implementare a investițiilor specifice locale/structurile de implementare verifică ex post, prin eșantion, ulterior semnării contractului de finanțare, existența dublei finanțări, inclusiv prin intermediul aplicațiilor informatice specifice.

Art. 8. — (1) În cazul confirmării dublei finanțări, constatate ca urmare a verificărilor efectuate de către MIPE, potrivit art. 7, acesta emite un Raport de verificare pe care îl comunică coordonatorilor de reforme și/sau investiții, în vederea declanșării acțiunii de control și recuperare, precum și entităților verificate.

(2) În aplicarea alin. (1), coordonatorii de reforme și/sau investiții demarează procesul de constatare și emit un proces-verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare, în baza căruia creanța poate fi recuperată.

(3) În cazul confirmării dublei finanțări, constatate ca urmare a acțiunilor de control inițiate și efectuate de către coordonatorii de reforme și/sau investiții, potrivit art. 7, se emite un proces-verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare, în baza căruia creanța poate fi recuperată.

(4) În cazul confirmării dublei finanțări, constatate ca urmare a verificărilor efectuate de către agențiile de implementare a proiectelor/responsabilii de implementare a investițiilor specifice locale/structurile de implementare, acestea notifică coordonatorii de reforme și/sau investiții.

(5) În aplicarea alin. (4), coordonatorii de reforme și/sau investiții declanșează acțiunea de control, în urma căreia emit un proces-verbal de constatare și stabilire a creanțelor bugetare, în baza căruia creanța va fi recuperată.

(6) Ca urmare a aplicării prevederilor alin. (2), (3) și (4), coordonatorii de reforme și/sau investiții notifică de îndată MIPE.

(7) Coordonatorii de reforme și/sau investiții notifică MIPE, trimestrial sau ori de câte ori acesta solicită, cu privire la stadiul recuperării creanțelor bugetare, respectiv la finalizarea procesului de recuperare a acestora.

SECȚIUNEA a 4-a

Achiziții publice

Art. 9. — (1) În desfășurarea acțiunilor de verificare a procedurilor de achiziție publică, MIPE/coordonatorii de reformă și/sau investiții, agențiile de implementare a proiectelor/responsabilii de implementare a investițiilor specifice locale/structurile de implementare verifică ex post, prin eșantion, procedurile de achiziție desfășurate de beneficiarii publici.

(2) În situația unei suspiciuni de nereguli constatate ca urmare a verificării procedurilor de achiziție publică de către autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor externe nerambursabile/rambursabile alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență, cu rol de verificare și control, constatate prin raport de verificare, structurile de specialitate cu atribuții de control din cadrul acestora sesizează Curtea de Conturi a României în vederea stabilirii contravențiilor și aplicării sancțiunilor.

(3) Ca urmare a verificărilor realizate, agențiile de implementare a proiectelor/responsabilii de implementare a investițiilor specifice locale/structurile de implementare notifică coordonatorul de reformă și/sau investiții asupra celor constatate, în situația în care se depistează nereguli privind aplicarea procedurilor de achiziție publică.

(4) În situația prevăzută la alin. (3), coordonatorul de reformă și/sau investiții procedează în sensul celor stabilite la alin. (2).

SECȚIUNEA a 5-a

Ajutor de stat/de minimis

Art. 10. — În cazul neregulilor identificate în legătură cu nerespectarea reglementărilor privind ajutorul de stat/de minimis, autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor externe nerambursabile/rambursabile alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență vor respecta procedura prevăzută de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 77/2014 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 20/2015, cu modificările și completările ulterioare.

SECȚIUNEA a 6-a

Dispoziții privind activitatea de control și constatare a neregulilor

Art. 11. — (1) Autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor externe nerambursabile/rambursabile alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență vor realiza acțiuni de control planificate, astfel cum acestea au fost aprobate în planul anual de control, respectiv acțiuni de control ad-hoc întreprinse la sesizarea oricărui terț sau ca urmare a autosesizării.

(2) Activitatea de constatare a neregulilor grave, a neregulilor și a dublei finanțări, respectiv activitatea de stabilire a creanțelor bugetare se realizează la nivelul structurilor de control din cadrul MIPE sau al coordonatorilor de reformă și/sau investiții, după caz.

(3) În vederea constatării neregulilor, stabilirii creanțelor bugetare și recuperării, autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor externe nerambursabile/rambursabile alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență, în cadrul cărora funcționează structura de control, aprobă:

- a) componența nominală a echipei care va efectua verificarea și constatarea;
- b) durata activității de verificare;
- c) mandatul privind obiectul verificărilor, stabilirea creanței bugetare rezultate din nereguli și a debitorilor;
- d) structura sau structurile verificate.

(4) În cazul în care sunt necesare activități de verificare la fața locului, echipa nominalizată va notifica structura supusă verificării cu cel puțin 5 zile lucrătoare înainte de data declanșării acțiunii.

(5) Structurile verificate au obligația de a prezenta la termenele stabilite toate datele și documentele solicitate, necesare pentru realizarea controlului, precum și de a acorda tot sprijinul necesar pentru desfășurarea activității de verificare în bune condiții.

(6) Pe parcursul verificărilor, echipa de control împuternicită are acces, pentru realizarea obiectivelor verificării, la toate datele și documentele, în sedii, pe terenuri sau în alte spații folosite în scopul proiectului.

(7) Membrii echipei de control pot solicita de la structurile supuse verificărilor date, informații, precum și copii, certificate pentru conformitate, ale documentelor care au exclusiv legătură cu proiectul verificat, iar acestea au obligația de a le pune la dispoziție în forma solicitată și la data indicată.

(8) Pentru bunurile, serviciile și lucrările executate, rezultate din activitățile și operațiunile financiare care fac obiectul verificărilor, structurile de control din cadrul autorităților cu competențe în gestionarea fondurilor externe nerambursabile/rambursabile alocate României prin Mecanismul de redresare

și reziliență pot solicita persoanelor fizice/juridice autorizate efectuarea de expertize de specialitate în condițiile legii.

(9) La finalul activității de control, membrii echipei de control înaintează structurii verificate proiectul raportului de verificare sau proiectul procesului-verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare, după caz, elaborat ca urmare a desfășurării activității de verificare, control și constatare.

(10) Structura verificată are dreptul de a formula în scris obiecții față de cele constatate și de a le înainta echipei de control în vederea analizei, în termen de 5 zile lucrătoare de la data primirii proiectului raportului de verificare/procesului-verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare, după caz.

(11) Obiecțiile pot face obiectul unei concilieri. În urma finalizării procesului de conciliere se întocmește forma finală a raportului de verificare, respectiv a procesului-verbal, după caz, care se comunică și entității verificate.

(12) Raportul de verificare se întocmește de către MIPE, iar procesul-verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare sau procesul-verbal de stabilire a creanțelor bugetare, după caz, se întocmește de coordonatorul de reforme și/sau investiții în cadrul căruia funcționează structura sa de control.

(13) În aplicarea prevederilor prezentei ordonanțe de urgență, coordonatorii de reforme și/sau investiții au obligația de a înscrie în Registrul debitorilor titlul de creanță rezultată din nereguli, în 3 zile lucrătoare de la data emiterii acestuia.

(14) În aplicarea prevederilor prezentei ordonanțe de urgență, autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor externe nerambursabile/rambursabile alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență cu rol de verificare și control au obligația să monitorizeze trimestrial cazurile de nereguli și să dispună măsurile care se impun pentru îmbunătățirea sistemelor de management și control financiar, în scopul prevenirii reaparității în viitor a acestora.

Art. 12. — (1) Procesul-verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare, respectiv procesul-verbal de stabilire a creanțelor bugetare este act administrativ în sensul Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare, constituie titlu de creanță și se emite în vederea stingerii respectivei creanțe.

(2) Erorile de calcul/scriere se rectifică de către structurile de control, din proprie inițiativă.

(3) Termenul maxim de efectuare a verificării și de emiterie a proceselor-verbale de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare, respectiv de emiterie a proceselor-verbale de stabilire a creanțelor bugetare este de 90 de zile de la data inițierii activității de organizare a verificării.

(4) În cazul în care activitatea de verificare vizează mai mulți beneficiari și/sau întreaga perioadă în care, potrivit prevederilor prezentei ordonanțe de urgență, pot fi luate măsuri de recuperare a creanțelor, precum și în cazuri justificate în care — în scopul verificării — este necesară colaborarea cu alte instituții, termenul de finalizare a activității de verificare prevăzut la alin. (3) poate fi prelungit în mod corespunzător, dar nu mai mult de 180 de zile de la momentul inițierii activității de organizare a verificării.

(5) În cazul sesizărilor, în termen de 7 zile de la finalizarea verificării, structura de control din cadrul autorităților cu competențe în gestionarea fondurilor externe nerambursabile/rambursabile alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență cu rol de verificare și control are obligația informării persoanei care a depus sesizarea asupra rezultatului acesteia.

(6) În cazul constatării unor nereguli care prezintă indicii privind posibile fraude, structurile de control din cadrul autorităților cu competențe în gestionarea fondurilor externe

nerambursabile/rambursabile alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență cu rol de verificare și control au obligația să sesizeze de îndată EPPO/DLAF și să continue activitatea de verificare, fără a aduce atingere desfășurării cercetării organelor abilitate, în situația în care indiciile de fraudă nu afectează stabilirea creanței bugetare.

(7) Prin excepție de la prevederile alin. (3), organizarea și efectuarea verificărilor necesare stabilirii creanței bugetare rezultate din nereguli și emiterii procesului-verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare, respectiv a procesului-verbal de stabilire a creanțelor bugetare se efectuează în termen de maximum 60 de zile de la data comunicării de către DLAF a actului de control emis în conformitate cu normele și procedurile proprii, respectiv de la data primirii raportului de inspecție emis de OLAF.

(8) În situația existenței unei decizii definitive a instanței judecătorești prin care se confirmă neregulile constatate, coordonatorii de reforme și/sau investiții emit proces-verbal de stabilire a creanțelor bugetare, după caz.

(9) În situația în care structurile de control din cadrul MIPE constată nereguli de sistem sau deficiențe ale sistemelor de management și control potențial generatoare de nereguli cu caracter sistemic care au implicații de ordin financiar, MIPE emite un raport de verificare pe care îl comunică coordonatorilor de reforme și/sau investiții. În situația în care se constată existența implicațiilor de ordin financiar, aceștia emit un proces-verbal de stabilire a creanțelor bugetare, în baza căruia creanța va fi recuperată.

(10) Activitatea de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare poate fi reluată dacă, până la data împlinirii termenului de prescripție, apar alte date suplimentare necunoscute la data efectuării verificărilor sau apar erori de calcul care influențează valoarea creanțelor.

(11) În condițiile alin. (10) se poate emite un nou proces-verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare, respectiv un nou proces-verbal de stabilire a creanțelor bugetare, după caz, pentru eventuale diferențe necesare până la acoperirea integrală a creanței.

(12) În stabilirea cuantumului creanțelor bugetare se iau în considerare sumele plătite necuvenit de către:

a) coordonatorii de reformă și/sau investiții, precum și agențiile de implementare a proiectelor/responsabilii de implementare a investițiilor specifice locale/structurile de implementare;

b) beneficiarii proiectelor finanțate din fonduri externe nerambursabile/rambursabile alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență și/sau din fonduri publice naționale aferente acestora ca urmare a săvârșirii unor nereguli.

(13) Obiectul activității de stabilire a creanțelor bugetare îl constituie individualizarea obligației de plată sub forma unui titlu de creanță și a persoanelor debitoare, ca urmare a nerespectării legalității, conformității și regularității obținerii și utilizării fondurilor externe nerambursabile/rambursabile alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență și a fondurilor publice naționale aferente acestora.

(14) Autoritatea emitentă a titlului de creanță are obligația să verifice faptul dacă informațiile privind debitorul sunt corecte și să se asigure că respectiva creanță bugetară:

a) este certă și nu este condiționată;

b) este în sumă fixă, exprimată în lei sau în moneda stabilită în acordul de finanțare/contractul/decizia/ordinul/acordul de implementare/convenția de finanțare;

c) este exigibilă la data emiterii procesului-verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanței bugetare, respectiv procesului-verbal de stabilire a creanțelor bugetare, după caz.

(15) Creanțele bugetare rezultate din nereguli, inclusiv accesoriile datorate conform contractelor sau altor angajamente legale prin care se utilizează fondurile externe nerambursabile/ rambursabile alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență și fondurile publice naționale aferente acestora, înscrise în titlul de creanță prevăzut la alin. (1), se stabilesc în lei sau în moneda utilizată pentru efectuarea plăților în cadrul contractului, acordului, deciziei sau ordinului de finanțare, cu specificarea echivalentului în lei, utilizându-se cursul de referință comunicat de Banca Națională a României, valabil la data întocmirii titlului de creanță.

(16) Activitatea de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare se suspendă în cazul în care executarea actului administrativ în baza căruia se exercită a fost suspendată în condițiile prevăzute de lege.

CAPITOLUL IV

Modalitățile de stingere a creanțelor rezultate din nereguli

Art. 13. — (1) Coordonatorii de reformă și/sau investiții sunt responsabili pentru urmărirea stingerii creanțelor bugetare rezultate din nereguli.

(2) Creanțele bugetare rezultate din nereguli devin scadente la expirarea termenului de plată stabilit în titlul de creanță, respectiv la 30 de zile de la data comunicării titlului de creanță.

(3) Debitorul datorează, pentru neachitarea la termen a obligațiilor stabilite prin titlul de creanță, o dobândă care se calculează prin aplicarea ratei dobânzii datorate la soldul rămas de plată din contravaloarea în lei a creanței bugetare, din prima zi de după expirarea termenului de plată stabilit în conformitate cu prevederile alin. (2), până la data stingerii acesteia.

(4) Rata dobânzii datorate prevăzute la alin. (3) este rata dobânzii de referință a Băncii Naționale a României în vigoare la data întocmirii procesului-verbal de stabilire a creanțelor bugetare rezultate din aplicarea dobânzii datorate.

(5) În vederea încasării de la debitor a dobânzii prevăzute la alin. (3), autoritățile competente care au emis procesul-verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanței bugetare sau procesul-verbal de stabilire a creanțelor bugetare, după caz, în aplicarea prevederilor cap. III, au obligația de a calcula cuantumul acesteia și de a emite un proces-verbal de stabilire a creanțelor bugetare rezultate din aplicarea dobânzii datorate, care constituie titlu de creanță și care se comunică debitorului.

(6) Creanțelor bugetare rezultate din aplicarea dobânzii datorate li se aplică prevederile aplicabile creanțelor bugetare rezultate din nereguli.

(7) Plătitor al creanțelor bugetare rezultate din nereguli și al dobânzii datorate este persoana juridică, entitatea sau asocierea fără personalitate juridică sau persoana fizică stabilită ca debitor prin titlul de creanță. Persoana fizică nu poate fi stabilită ca plătitor al creanțelor bugetare rezultate din nereguli decât în calitatea acesteia de beneficiar de fonduri europene și/sau de fonduri publice naționale aferente acestora.

(8) În cazul în care creanța bugetară rezultată din nereguli și dobânda datorată nu au fost achitate de către debitorul stabilit, debitor devine persoana juridică sau fizică prevăzută la art. 23 din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare, cu aplicarea corespunzătoare a prevederilor alin. (4) privind persoana fizică.

(9) Întreruperea și suspendarea termenului de prescripție a dreptului de stabilire a creanței bugetare se realizează în cazurile și în condițiile stabilite de lege pentru întreruperea și suspendarea termenului de prescripție a dreptului la acțiune potrivit dreptului comun. Întreruperea și suspendarea termenului de prescripție a dreptului de stabilire a creanței bugetare pentru care normele comunitare prevăd un termen mai mare de 5 ani

se realizează în cazurile și în condițiile stabilite de normele actelor juridice ale Uniunii Europene respective.

(10) În cazul în care existența creanței bugetare rezultă din existența unei fapte penale și au fost sesizate organele de urmărire penală/DLAF, autoritățile competente prevăzute la art. 11 suspendă emiterea titlului de creanță până la rămânerea definitivă a hotărârii instanței de judecată și dispun aplicarea măsurilor asigurătorii prevăzute la cap. VI „Măsuri asigurătorii” al titlului VII din Legea nr. 207/2015, cu modificările și completările ulterioare.

(11) Recuperarea sumelor înscrise în titlurile de creanță devenite executorii se efectuează din conturile de venituri ale bugetelor în care au fost virate sumele aferente cererile de transfer/cererile de transfer de fonduri. Recuperarea sumelor, în vederea reîntregirii conturilor fonduri externe nerambursabile/ rambursabile și/sau din fondurilor publice naționale aferente, se efectuează pe baza unui referat întocmit de autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor externe nerambursabile/ rambursabile alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență, cu rol de verificare și control, adresat unității Trezoreriei Statului la care sunt deschise conturile de venituri bugetare.

CAPITOLUL V

Soluționarea contestațiilor administrative împotriva titlurilor de creanță

Art. 14. — (1) Contestația administrativă se formulează în scris, în termen de maximum 30 de zile calendaristice de la data comunicării titlului de creanță, și trebuie să conțină următoarele elemente:

- a) datele de identificare a contestatarului;
- b) obiectul contestației;
- c) motivele de fapt și de drept;
- d) dovezile pe care se întemeiază;
- e) semnătura contestatarului sau a împuternicitului acestuia

(2) Dovada calității de împuternicit al contestatarului, persoană fizică sau juridică, se face potrivit legii.

(3) Obiectul contestației administrative îl constituie numai sumele și măsurile stabilite și înscrise în procesul-verbal de stabilire a creanței bugetare care reprezintă titlu de creanță.

(4) Termenul prevăzut la alin. (1) este termen de decădere.

(5) Contestația administrativă se depune la autoritatea publică emitentă a titlului de creanță care este contestat și nu este supusă taxelor de timbru.

Art. 15. — (1) În situația în care autoritatea publică emitentă a titlului de creanță în aplicarea prevederilor art. 11 și 12 constată că în contestație nu sunt cuprinse toate informațiile prevăzute la art. 14 alin. (1), va cere contestatarului ca, în termen de 5 zile de la data înștiințării despre această situație, să completeze contestația.

(2) În cazul în care contestatarul nu se conformează obligației impuse la art. 14 alin. (2), contestația va fi respinsă fără a se proceda la analizarea fondului, lipsa informațiilor solicitate făcând imposibilă soluționarea contestației.

Art. 16. — (1) Contestația poate fi retrasă de contestatar până la soluționarea acesteia.

(2) Prin retragerea contestației, contestatarul nu pierde dreptul de a înainta o nouă contestație în interiorul termenului general de depunere a acesteia.

Art. 17. — (1) Autoritatea publică emitentă a titlului de creanță în aplicarea prevederilor art. 12 se va pronunța prin decizie motivată cu privire la admiterea, în tot sau în parte, a contestației sau la respingerea ei, în termen de 30 de zile de la data înregistrării contestației sau a completării acesteia conform art. 15 alin. (1), după caz.

(2) Autoritatea publică competentă cu soluționarea contestației poate suspenda, prin decizie motivată, procedura de soluționare atunci când:

a) structura de control care a efectuat activitatea de verificare prevăzută la art. 11 și 12 a sesizat organele în drept cu privire la existența indiciilor săvârșirii unei infracțiuni, a cărei constatare ar avea o influență hotărâtoare asupra soluției ce urmează să fie dată în procedura administrativă;

b) soluționarea cauzei depinde în tot sau în parte de existența sau inexistența unui drept care face obiectul unei alte judecări.

(3) Procedura administrativă este reluată la încetarea motivului care a determinat suspendarea.

(4) În cazul admiterii contestației, se decide anularea titlului de creanță atacat și, după caz, emiterea unui nou titlu, care va avea în vedere strict considerentele deciziei.

(5) Prin soluționarea contestației nu se poate crea contestatarului o situație mai grea în propria sa cale de atac.

(6) Decizia autorității se va comunica debitorului în termen de 5 zile lucrătoare de la pronunțare.

Art. 18. — (1) Decizia de soluționare a contestației este definitivă în sistemul căilor administrative de atac.

(2) Deciziile pronunțate în soluționarea contestațiilor pot fi atacate de către contestatar la instanța judecătorească de contencios administrativ competentă, în conformitate cu prevederile Legii nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare.

CAPITOLUL VI

Dispoziții tranzitorii și finale

Art. 19. — Coordonatorii de reforme și/sau investiții în cadrul cărora funcționează autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor externe nerambursabile/rambursabile alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență au obligația organizării/reorganizării structurilor de control, care să asigure

exercitarea atribuțiilor ce le revin în conformitate cu prevederile prezentei ordonanțe de urgență.

Art. 20. — (1) Prin excepție de la prevederile art. 19, în situația în care este necesară investigarea unor posibile nereguli, pentru care coordonatorii de reforme și/sau investiții au și calitatea de beneficiari, activitatea de control se va desfășura de către structura de control din cadrul MIPE.

(2) Prin excepție de la prevederile art. 19, în situația în care este necesară investigarea unor posibile nereguli, pentru care MIPE are atât calitatea de coordonator de reforme și/sau investiții, cât și de beneficiar, activitatea de control se va realiza de către structura de control din cadrul Ministerului Finanțelor.

Art. 21. — (1) Agențiile de implementare a proiectelor și responsabilii de implementare a investițiilor specifice locale pot efectua activități specifice de verificare dacă au organizat structuri proprii cu atribuții în acest sens.

(2) În exercitarea atribuțiilor prevăzute la alin. (1), agențiile de implementare a proiectelor și responsabilii de implementare a investițiilor specifice locale emit raport de verificare și notifică coordonatorii de reforme și/sau investiții în vederea declanșării acțiunii de control și recuperare.

(3) Coordonatorii de reforme și/sau investiții demarează procesul de constatare și emit un proces-verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare, în baza căruia creanța poate fi recuperată.

Art. 22. — (1) Formatul standard al următoarelor documente: modelul procesului-verbal de constatare a neregulilor și stabilire a creanțelor bugetare, modelul raportului de verificare, modelul Registrului debitorilor, modelul procesului-verbal de stabilire a creanțelor bugetare, modelul procesului-verbal de stabilire a creanțelor bugetare rezultate din aplicarea dobânzii datorate este prevăzut în anexele nr. 1—5.

(2) Anexele nr. 1—5 prevăzute la alin. (1) se pot modifica prin hotărâre a Guvernului.

Art. 23. — Anexele nr. 1—5 fac parte integrantă din prezenta ordonanță de urgență.

PRIM-MINISTRU

NICOLAE-IONEL CIUCĂ

Contrasemnează:

p. Viceprim-ministru,

Annamária Bogya,

secretar de stat

Viceprim-ministru,

ministrul transporturilor și infrastructurii,

Sorin Mihai Grindeanu

Ministrul investițiilor și proiectelor europene,

Marcel-Ioan Boloș

Ministrul mediului, apelor și pădurilor,

Tánczos Barna

p. Ministrul energiei,

Dan-Dragoș Drăgan,

secretar de stat

p. Ministrul culturii,

András István Demeter,

secretar de stat

Ministrul dezvoltării, lucrărilor publice și administrației,

Cseke Attila-Zoltán

Ministrul cercetării, inovării și digitalizării,

Sebastian-Ioan Burduja

Ministrul muncii și solidarității sociale,

Marius-Constantin Budăi

p. Ministrul familiei, tineretului și egalității de șanse,

Domnica-Doina Pârcălabu,

secretar de stat

Ministrul sănătății,

Alexandru Rafila

Ministrul afacerilor interne,

Lucian Nicolae Bode

Ministrul economiei,

Florin Marian Spătaru

p. Ministrul antreprenoriatului și turismului,

Lucian-Ioan Rus,

secretar de stat

p. Ministrul educației,

Ioana Lazăr,

secretar general

Secretarul general al Guvernului,

Marian Neacșu

Ministrul finanțelor,

Adrian Căciu

Aprob.

.....
 (numele și semnătura conducătorului autorității emitente)
 (ștampila autorității emitente)

PROCES - VERBAL
de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare

Încheiat la data de
 privind proiectul, denumire

1. Denumirea și datele de identificare ale autorității cu competențe în gestionarea fondurilor externe nerambursabile/rambursabile alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora/structurii de control

a)
 (denumirea autorității cu competențe în gestionarea fondurilor externe nerambursabile/rambursabile alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora/structurii de control)

Echipa de control formată din:

— domnul/doamna, având funcția de

— domnul/doamna, având funcția de

— domnul/doamna, având funcția de

din cadrul

în baza nr. /, emis/emisă de, a procedat
 (ordin/decizie/mandat/imputernicire) (numele conducătorului autorității emitente)

la efectuarea unei verificări documentare și/sau faptice a cazului de suspiciune de nereguli înregistrat la autoritatea cu competențe în gestionarea fondurilor externe nerambursabile/rambursabile alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora cu nr., ce a avut drept scop verificarea aspectelor menționate în

în nr. /
 (documentul/raportul de control/audit/verificare la fața locului/sesizare de neregulă prin sistemul whistle blowing) (data)

al , conținând constatări
 (emitent/În cazul sesizării prin sistemul whistle blowing se păstrează confidențialitatea chiar dacă este cunoscută identitatea persoanei care a semnalat neregula.)

cu implicații financiare
 (Se citează toate constatările din documentul emitentului.)

b) Punctul de vedere exprimat de beneficiar/structura verificată

(Se va menționa punctul de vedere al beneficiarului cu privire la constatările din documentul/raportul de control/audit/verificare la fața locului înainte de efectuarea misiunii de control, dacă un asemenea punct de vedere a fost comunicat oficial autorității cu competențe în gestionarea fondurilor externe nerambursabile/rambursabile alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora./În caz contrar, se solicită punctul de vedere al beneficiarului/structurii verificate./În cazul în care nu exprimă un punct de vedere, se menționează acest fapt.)

c) Locul unde s-a desfășurat verificarea

d) În perioada

2. Baza legală a verificării

a) Prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 70/2022 privind prevenirea, verificarea și constatarea neregulilor/dublei finanțări, a neregulilor grave apărute în obținerea și utilizarea fondurilor externe nerambursabile/rambursabile alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora și recuperarea creanțelor rezultate

b) Contractul/Decizia/Ordinul/Acordul de implementare/Convenția de finanțare

3. Denumirea și datele de identificare ale beneficiarului/structurii verificate

a) Denumirea/Numele și prenumele

b) Sediul/Domiciliul

c) Codul unic de înregistrare/Codul numeric personal

d) Domiciliul fiscal

e) Reprezentatul legal

4. Denumirea și datele de identificare ale proiectului

a) Numărul și data contractului/deciziei/ordinului/acordului de implementare/convenției de finanțare

b) Titlul proiectului

c) Perioada de implementare

d) Bugetul total lei

e) Surse de finanțare:

a) Sume aferente componentei nerambursabile a PNRR

Fonduri europene nerambursabile lei

b) Sume aferente componentei rambursabile a PNRR

Fonduri europene nerambursabile lei

c) Sume aferente componentei nerambursabile a PNRR

Finanțare publică națională lei

d) Sume aferente componentei rambursabile a PNRR

Finanțare publică națională lei

f) Stadiul actual de implementare

(Se specifică progresul financiar al proiectului sub aspectul încasărilor beneficiarului și sumelor plătite de beneficiar, precum și progresul fizic al proiectului.)

5. Prezentarea verificărilor efectuate

Pentru fiecare dintre obiectivele care au fost urmărite în cadrul verificării, respectiv pentru fiecare constatare a emitentului raportului de control/audit/documentului de sesizare, echipa de control detaliază verificările efectuate și care trebuie să fie relevante pentru a susține concluzia dacă suspiciunea de neregulă se confirmă sau nu, iar în cazul în care se confirmă, pentru a oferi asigurări suficiente că valoarea constatată a fi fost cheltuită necuvenit este cea corectă.

Se vor prezenta atât natura verificărilor (realitatea/legalitatea/conformitatea cheltuielilor cu reglementările naționale și comunitare), cât și amploarea verificărilor. (Se va menționa întinderea verificărilor, respectiv dacă cheltuielile efectuate au fost verificate în totalitate sau parțial, specificându-se procentual quantumul verificărilor.)

În funcție de specificul fiecărui proiect, în cazul în care sunt necesare și verificări fizice/tehnice, se vor preciza instrumentele utilizate și rezultatele obținute.

Acest control a avut la bază verificarea, prin sondaj/totală, a următoarelor documente:

Alte constatări (Se va menționa dacă aspectele verificate în cadrul acestei acțiuni au mai fost/nu au mai fost verificate de către alte organisme, nr. și data documentului și măsurile luate/propuse, după caz)

6. Motivele de fapt

7. Temeiul de drept

8. Concluziile activității de verificare

9. Valoarea cheltuielii afectate de nereguli

Valoarea cheltuielii afectate de nereguli: ... lei, din care:

a) Sume aferente componentei nerambursabile a PNRR

Fonduri europene nerambursabile lei

b) Sume aferente componentei rambursabile a PNRR

Fonduri europene nerambursabile lei

c) Sume aferente componentei nerambursabile a PNRR

Finanțare publică națională lei

d) Sume aferente componentei rambursabile a PNRR

Finanțare publică națională lei

e) Sume aferente componentei nerambursabile a PNRR

Sume aferente TVA lei

f) Sume aferente componentei rambursabile a PNRR

Sume aferente TVA lei

10. Documente probante

[Se detaliază documentele (cu nr. și dată) pe care echipa de control le-a folosit în timpul controlului și care sunt relevante pentru concluzia care a condus la constatarea neregulii și stabilirea quantumului creanței bugetare]. Sumele constatate neeligibile au fost incluse în cererile transfer/cererile de transfer de fonduri ale beneficiarului, după cum urmează:

Cererea de transfer/Cererea de transfer de fonduri nr.¹⁾

a) Sume aferente componentei nerambursabile a PNRR

Fonduri europene nerambursabile lei

b) Sume aferente componentei rambursabile a PNRR

Fonduri europene nerambursabile lei

c) Sume aferente componentei nerambursabile a PNRR

Finanțare publică națională lei

d) Sume aferente componentei rambursabile a PNRR

Finanțare publică națională lei

e) Sume aferente componentei nerambursabile a PNRR

Sume aferente TVA lei

f) Sume aferente componentei rambursabile a PNRR

Sume aferente TVA lei

11. Quantumul creanței bugetare rezultate din nereguli

Quantumul creanței bugetare rezultate din nereguli lei, din care:

a) Sume aferente componentei nerambursabile a PNRR

Fonduri europene nerambursabile lei

b) Sume aferente componentei rambursabile a PNRR

Fonduri europene nerambursabile lei

c) Sume aferente componentei nerambursabile a PNRR

Finanțare publică națională lei

¹⁾ Vor fi menționate toate cererile de transfer/cererile de transfer de fonduri care conțin cheltuieli neeligibile constatate prin prezentul proces-verbal, cu detalieri pe sursele de finanțare ale cheltuielilor neeligibile respective.

- d) Sume aferente componentei rambursabile a PNRR
Finanțare publică națională lei
- e) Sume aferente componentei nerambursabile a PNRR
Sume aferente TVA lei
- f) Sume aferente componentei rambursabile a PNRR
Sume aferente TVA lei

12. Debitor

- a) Denumirea/Numele și prenumele
- b) Sediul/Domiciliul
- c) Codul unic de înregistrare/Codul numeric personal
- d) Domiciliul fiscal
- e) Reprezentatul legal

12.1. Motivele de fapt pentru desemnarea debitorului

.....

12.2. Temeiul de drept pentru desemnarea debitorului

.....

13. Creanța bugetară în sarcina debitorului

Debitorul,, datorează autorității cu competențe în gestionarea fondurilor externe nerambursabile/rambursabile alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora un debit în valoare de lei, după cum urmează:

- a) Sume aferente componentei nerambursabile a PNRR
Fonduri europene nerambursabile lei
- b) Sume aferente componentei rambursabile a PNRR
Fonduri europene nerambursabile lei
- c) Sume aferente componentei nerambursabile a PNRR
Finanțare publică națională lei
- d) Sume aferente componentei rambursabile a PNRR
Finanțare publică națională lei
- e) Sume aferente componentei nerambursabile a PNRR
Sume aferente TVA lei
- f) Sume aferente componentei rambursabile a PNRR
Sume aferente TVA lei

14. Termen de plată

În conformitate cu prevederile din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 70/2022, creanțele bugetare rezultate din nereguli sunt scadente la expirarea termenului de plată stabilit în titlul de creanță, respectiv în 30 de zile de la data comunicării titlului de creanță.

Neplata creanței bugetare conform termenului stabilit atrage dobândă și recuperarea acesteia conform prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 70/2022.

15. Cont bancar de recuperare

Contul bancar al autorității cu competențe în gestionarea fondurilor externe nerambursabile/rambursabile alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență în care urmează să se recupereze debitul este, deschis la, cod fiscal..... .

În conformitate cu prevederile din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 70/2022, procesul-verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare reprezintă titlu de creanță.

Prezentul proces-verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare constituie titlu executoriu în caz de neplată în termenul prevăzut la pct. 14 din prezentul proces-verbal.

Împotriva măsurilor dispuse prin prezentul titlu de creanță se poate formula contestație ce se depune, sub sancțiunea decăderii, în termen de 30 de zile calendaristice de la comunicare, la autoritatea publică emitentă a titlului de creanță.

Prezentul proces-verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare a fost întocmit în 3 (trei)² exemplare originale.

Echipa de control formată din:

- domnul/doamna, semnătura
- domnul/doamna, semnătura
- domnul/doamna, semnătura

Persoanele desemnate pentru stabilirea debitorului:

- domnul/doamna, semnătura
- domnul/doamna, semnătura

²) Număr minim; poate fi mai mare în funcție de procedurile interne ale autorității competente cu gestionarea fondurilor europene/structurii de control.

Aprob.

.....
 (numele și semnătura conducătorului autorității emitente)
 (ștampila autorității emitente)

RAPORT DE VERIFICARE

Încheiat la data de
 privind proiectul, denumire

1. Denumirea și datele de identificare ale autorității cu competențe în gestionarea fondurilor externe nerambursabile/rambursabile alocate României prin Mecanismul de Redresare și Reziliență/structurii de control/structurii de verificare

a)
 (denumirea autorității cu competențe în gestionarea fondurilor externe nerambursabile/rambursabile alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență/structurii de control/structurii de verificare)

Echipa de control/structura cu atribuții de verificare formată din:

— domnul/doamna, având funcția de

— domnul/doamna, având funcția de

— domnul/doamna, având funcția de

din cadrul

în baza nr. /, emis/emisă, a procedat
 (ordin/decizie/mandat/imputernicire) (numele și semnătura conducătorului autorității emitente)

la efectuarea unei verificări documentare și/sau faptice a cazului de suspiciune de nereguli înregistrat la autoritatea cu competențe în gestionarea fondurilor externe nerambursabile/rambursabile alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență cu nr., ce a avut drept scop verificarea aspectelor menționate în

(raportul de audit/raportul de verificare la fața locului al autorității cu competențe în gestionarea fondurilor externe nerambursabile/rambursabile alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență sau al autorității de certificare/raportul de verificare al Agenției Naționale pentru Achiziții Publice (ANAP)/sesizarea de neregulă prin sistemul whistle blowing)

nr. ... data al, conținând constatări după cum urmează:
 (emitent/În cazul sesizării prin sistemul whistle blowing se păstrează confidențialitatea chiar dacă este cunoscută identitatea persoanei care a semnalat neregula.)

.....
 (Se citează toate constatările din documentul emitentului.)

b) Punctul de vedere exprimat de beneficiar/structura verificată

(Se va menționa punctul de vedere al beneficiarului cu privire la constatările din documentul/raportul de verificare/audit înainte de efectuarea misiunii de control/verificare, dacă un asemenea punct de vedere a fost comunicat oficial autorității cu competențe în gestionarea fondurilor externe nerambursabile/rambursabile alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență. În caz contrar, se solicită punctul de vedere al beneficiarului/structurii verificate. În cazul în care nu exprimă un punct de vedere, se menționează acest fapt.)

.....
 c) Locul unde s-a desfășurat verificarea

d) În perioada

2. Baza legală a verificării

a) Prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 70/2022 privind prevenirea, verificarea și constatarea neregulilor/dublei finanțări, a neregulilor grave apărute în obținerea și utilizarea fondurilor externe nerambursabile/rambursabile alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora și recuperarea creanțelor rezultate

b) Prevederile Legii nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare

c) Contractul/Decizia/Ordinul/Acordul de implementare/Convenția de finanțare

3. Denumirea și datele de identificare ale beneficiarului/structurii verificate

a) Denumirea/Numele și prenumele

b) Sediul/Domiciliul

c) Codul unic de înregistrare/Codul numeric personal

d) Domiciliul fiscal

e) Reprezentatul legal

4. Denumirea și datele de identificare ale proiectului

- a) Numărul și data contractului/deciziei/ordinului/acordului de implementare/convenției de finanțare
- b) Titlul proiectului
- c) Perioada de implementare
- d) Buget total lei
- e) Surse de finanțare:
- a) Sume aferente componentei nerambursabile a PNRR
Fonduri europene nerambursabile lei
- b) Sume aferente componentei rambursabile a PNRR
Fonduri europene nerambursabile lei
- c) Sume aferente componentei nerambursabile a PNRR
Finanțare publică națională lei
- d) Sume aferente componentei rambursabile a PNRR
Finanțare publică națională lei
- f) Stadiul actual de implementare

(Se specifică progresul financiar al proiectului sub aspectul încasărilor beneficiarului și sume plătite de beneficiar, precum și progresul fizic al proiectului.)

5. Denumirea și datele de identificare ale contractului

Se vor preciza datele de identificare a tuturor contractelor verificate.

- a) Numărul și data contractului de achiziție
- b) Contractor
- c) Obiectul (denumirea) contractului
- d) Tipul contractului de achiziție: (publică/privată)
- e) Perioada de implementare
- f) Valoarea contractului lei, la care se adaugă lei TVA
- g) Stadiul actual de implementare

(Se specifică progresul financiar al contractului sub aspectul sumelor plătite de beneficiar, precum și progresul fizic al contractului.)

6. Prezentarea verificărilor efectuate

Pentru fiecare dintre obiectivele care au fost urmărite în cadrul verificării, a emitentului raportului de verificare/audit/documentului de sesizare, echipa de control/ structura cu atribuții de verificare detaliază verificările efectuate și care trebuie să fie relevante pentru a susține concluzia dacă suspiciunea de neregulă se confirmă sau nu.

Se va prezenta amploarea verificărilor (Se va menționa întinderea verificărilor, respectiv dacă au fost verificate numai elementele constatate în rapoarte sau și alte aspecte care ar putea conduce la încălcarea regulilor în materie de achiziții, precum și dacă verificările aceluiași aspecte semnalate au fost extinse și asupra altor contracte.)

Această verificare a avut la bază verificarea următoarelor documente:

.....
Alte constatări (Se va menționa dacă aspectele verificate în cadrul acestei acțiuni au mai fost/nu au mai fost verificate de către alte organisme, nr. și data documentului și măsurile luate/propuse, după caz.)

7. Motivele de fapt

8. Temeiul de drept

(În principiu, se pornește de la stabilirea principiilor încălcate — transparență, nediscriminare, tratament egal, eficiența utilizării fondurilor — și se detaliază prevederea încălcată.)

9. Concluziile activității de verificare

10. Documente probante

[Se detaliază documentele (cu nr. și dată) pe care echipa de control/ structura cu atribuții de verificare le-a folosit în timpul verificării și care sunt relevante pentru concluzia care a condus la constatarea neregulii.]

Împotriva măsurilor dispuse prin prezentul titlu de creanță se poate formula contestație, care se depune, sub sancțiunea decăderii, în termen de 30 de zile calendaristice de la comunicare, la autoritatea publică emitentă a titlului de creanță.

Prezentul raport de verificare a neregulilor a fost întocmită în 3 (trei)¹⁾ exemplare originale.

Echipa de control/echipa cu atribuții de verificare formată din:

- domnul/doamna, semnătura
- domnul/doamna, semnătura
- domnul/doamna, semnătura

¹⁾ Număr minim; poate fi mai mare în funcție de procedurile interne ale autorității competente cu gestionarea fondurilor europene/structurii de control/structurii de verificare.

Aprob.

.....
 (numele și semnătura conducătorului autorității emitente)
 (ștampila autorității emitente)

**PROCES - VERBAL
 de stabilire a creanțelor bugetare**

Încheiat la data de
 privind proiectul, denumire

1. Denumirea și datele de identificare ale autorității cu competențe în gestionarea fondurilor externe nerambursabile/ rambursabile alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora/ structurii de control

a)
 (denumirea autorității cu competențe în gestionarea fondurilor externe nerambursabile/rambursabile alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora/structurii de control)

Echipa de control formată din:

— domnul/doamna, având funcția de

— domnul/doamna, având funcția de

— domnul/doamna, având funcția de

din cadrul

în baza nr. /, emis/emisă de, a procedat
 (ordin/decizie/mandat/împuternicire) (numele conducătorului autorității emitente)

la efectuarea unei verificări documentare și/sau faptice a cazului de suspiciune de nereguli înregistrat la autoritatea cu competențe în gestionarea fondurilor externe nerambursabile/rambursabile alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora cu nr., ce a avut drept scop verificarea aspectelor menționate în

..... nr. /,
 (documentul/raportul de control/audit/verificare la fața locului/sesizare de neregulă prin sistemul whistle blowing) (data)

al
 (emitent/În cazul sesizării prin sistemul whistle blowing se păstrează confidențialitatea chiar dacă este cunoscută identitatea persoanei care a semnalat neregula.)
 conținând constatări cu implicații financiare

(Se citează toate constatările din documentul emitentului.)

b) Punctul de vedere exprimat de beneficiar/structura verificată

(Se va menționa punctul de vedere al beneficiarului cu privire la constatările din documentul/raportul de control/audit/verificare la fața locului înainte de efectuarea misiunii de control, dacă un asemenea punct de vedere a fost comunicat oficial autorității cu competențe în gestionarea fondurilor externe nerambursabile/rambursabile alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora./În caz contrar, se solicită punctul de vedere al beneficiarului/structurii verificate./În cazul în care nu exprimă un punct de vedere, se menționează acest fapt.)

c) Locul unde s-a desfășurat verificarea

d) În perioada

2. Baza legală a verificării

a) Prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 70/2022 privind prevenirea, verificarea și constatarea neregulilor/dublei finanțări, a neregulilor grave apărute în obținerea și utilizarea fondurilor externe nerambursabile/rambursabile alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora și recuperarea creanțelor rezultate

b) Contractul/Decizia/Ordinul/Acordului de implementare/Convenția de finanțare

3. Denumirea și datele de identificare ale beneficiarului/structurii verificate

a) Denumirea/Numele și prenumele

b) Sediul/Domiciliul

c) Codul unic de înregistrare/Codul numeric personal

d) Domiciliul fiscal

e) Reprezentatul legal

4. Denumirea și datele de identificare ale proiectului

a) Numărul și data contractului/deciziei/ordinului/acordului de implementare/convenției de finanțare

b) Titlul proiectului

c) Perioada de implementare

d) Bugetul total lei

e) Surse de finanțare:

a) Sume aferente componentei nerambursabile a PNRR
 Fonduri europene nerambursabile lei

b) Sume aferente componentei rambursabile a PNRR
 Fonduri europene nerambursabile lei

c) Sume aferente componentei nerambursabile a PNRR
 Finanțare publică națională lei

d) Sume aferente componentei rambursabile a PNRR
 Finanțare publică națională lei

f) Stadiul actual de implementare

(Se specifică progresul financiar al proiectului sub aspectul încasărilor beneficiarului și sume plătite de beneficiar, precum și progresul fizic al proiectului.)

5. Prezentarea verificărilor efectuate

Pentru fiecare dintre obiectivele care au fost urmărite în cadrul verificării, respectiv pentru fiecare constatare a emitentului raportului de control/audit/documentului de sesizare, echipa de control detaliază verificările efectuate și care trebuie să fie relevante pentru a susține concluzia dacă suspiciunea de neregulă se confirmă sau nu, iar în cazul în care se confirmă, pentru a oferi asigurări suficiente că valoarea constatată a fi fost cheltuită necuvenit este cea corectă.

Se vor prezenta atât natura verificărilor (realitatea/legalitatea/conformitatea cheltuielilor cu reglementările naționale și comunitare), cât și amploarea verificărilor. (Se va menționa întinderea verificărilor, respectiv dacă cheltuielile efectuate au fost verificate în totalitate sau parțial, specificându-se procentual quantumul verificărilor.)

În funcție de specificul fiecărui proiect, în cazul în care sunt necesare și verificări fizice/tehnice, se vor preciza instrumentele utilizate și rezultatele obținute.

Acest control a avut la bază verificarea, prin sondaj/totală, a următoarelor documente:

.....
Alte constatări

(Se va menționa dacă aspectele verificate în cadrul acestei acțiuni au mai fost/nu au mai fost verificate de către alte organisme, nr. și data documentului și măsurile luate/propuse, după caz.)

6. Motivele de fapt

7. Temeiul de drept

8. Concluziile activității de verificare

9. Valoarea cheltuielii afectate de nereguli

Valoarea cheltuielii afectate de nereguli: lei, din care:

- a) Sume aferente componentei nerambursabile a PNRR
Fonduri europene nerambursabile lei
- b) Sume aferente componentei rambursabile a PNRR
Fonduri europene nerambursabile lei
- c) Sume aferente componentei nerambursabile a PNRR
Finanțare publică națională lei
- d) Sume aferente componentei rambursabile a PNRR
Finanțare publică națională lei
- e) Sume aferente componentei nerambursabile a PNRR
Sume aferente TVA lei
- f) Sume aferente componentei rambursabile a PNRR
Sume aferente TVA lei

10. Documente probante

[Se detaliază documentele (cu nr. și dată) pe care echipa de control le-a folosit în timpul controlului și care sunt relevante pentru concluzia care a condus la constatarea neregulii și stabilirea quantumului creanței bugetare.] Sumele constatate neeligibile au fost incluse în cererile de transfer/cererea de transfer de fonduri ale beneficiarului, după cum urmează:

Cererea de transfer/Cererea de transfer de fonduri nr. 1) / ...

- a) Sume aferente componentei nerambursabile a PNRR
Fonduri europene nerambursabile lei
- b) Sume aferente componentei rambursabile a PNRR
Fonduri europene nerambursabile lei
- c) Sume aferente componentei nerambursabile a PNRR
Finanțare publică națională lei
- d) Sume aferente componentei rambursabile a PNRR
Finanțare publică națională lei
- e) Sume aferente componentei nerambursabile a PNRR
Sume aferente TVA lei
- f) Sume aferente componentei rambursabile a PNRR
Sume aferente TVA lei

.....

1) Vor fi menționate toate cererile de transfer/cererile de transfer de fonduri care conțin cheltuieli neeligibile constatate prin prezentul proces-verbal, cu detalieri pe sursele de finanțare ale cheltuielilor neeligibile respective.

11. Cuantumul creanței bugetare rezultate din nereguli

Cuantumul creanței bugetare rezultate din nereguli lei, din care:

- a) Sume aferente componentei nerambursabile a PNRR
Fonduri europene nerambursabile lei
- b) Sume aferente componentei rambursabile a PNRR
Fonduri europene nerambursabile lei
- c) Sume aferente componentei nerambursabile a PNRR
Finanțare publică națională lei
- d) Sume aferente componentei rambursabile a PNRR
Finanțare publică națională lei
- e) Sume aferente componentei nerambursabile a PNRR
Sume aferente TVA.....lei
- f) Sume aferente componentei rambursabile a PNRR
Sume aferente TVA....lei

12. Debitor

- a) Denumirea/Numele și prenumele
- b) Sediul/Domiciliul
- c) Codul unic de înregistrare/Codul numeric personal
- d) Domiciliul fiscal
- e) Reprezentatul legal

12.1. Motivele de fapt pentru desemnarea debitorului

12.2. Temeiul de drept pentru desemnarea debitorului

13. Creanța bugetară în sarcina debitorului

Debitorul,, datorează autorității cu competențe în gestionarea fondurilor externe nerambursabile/rambursabile alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență și/sau a fondurilor publice naționale un debit în valoare de lei, după cum urmează:

- a) Sume aferente componentei nerambursabile a PNRR
Fonduri europene nerambursabile lei
- b) Sume aferente componentei rambursabile a PNRR
Fonduri europene nerambursabile lei
- c) Sume aferente componentei nerambursabile a PNRR
Finanțare publică națională lei
- d) Sume aferente componentei rambursabile a PNRR
Finanțare publică națională lei
- e) Sume aferente componentei nerambursabile a PNRR
Sume aferente TVA lei
- f) Sume aferente componentei rambursabile a PNRR
Sume aferente TVA lei

14. Termen de plată

În conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 70/2022, creanțele bugetare rezultate din nereguli sunt scadente la expirarea termenului de plată stabilit în titlul de creanță, respectiv în 30 de zile de la data comunicării titlului de creanță.

Neplata creanței bugetare conform termenului stabilit atrage dobândă și recuperarea acesteia conform prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 70/2022.

15. Cont bancar de recuperare

Contul bancar al autorității cu competențe în gestionarea fondurilor externe nerambursabile/rambursabile alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență în care urmează să se recupereze debitul este, deschis la, cod fiscal..... .

În conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 70/2022, procesul-verbal de stabilire a creanței bugetare reprezintă titlu de creanță.

Prezentul proces-verbal de stabilire a creanței bugetare constituie titlu executoriu în caz de neplată în termenul prevăzut la pct. 14 din prezentul proces-verbal.

Împotriva măsurilor dispuse prin prezentul titlu de creanță se poate formula contestație ce se depune, sub sancțiunea decăderii, în termen de 30 de zile calendaristice de la comunicare, la autoritatea publică emitentă a titlului de creanță.

Prezentul proces-verbal de stabilire a creanțelor bugetare a fost întocmit în 3 (trei)²⁾ exemplare originale.

Echipa de control formată din:

- domnul/doamna, semnătura
 - domnul/doamna, semnătura
 - domnul/doamna, semnătura
- Persoanele desemnate pentru stabilirea debitorului:
- domnul/doamna, semnătura
 - domnul/doamna, semnătura

²⁾ Număr minim; poate fi mai mare în funcție de procedurile interne ale autorității competente cu gestionarea fondurilor europene/structurii de control.

Aprob.

.....
 (numele și semnătura conducătorului autorității emitente)
 (ștampila autorității emitente)

**CONȚINUTUL MINIM¹⁾
 al Registrului debitorilor**

Denumirea autorității cu competențe în gestionarea fondurilor externe nerambursabile/rambursabile alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență

	Elemente	Registrul debitorilor
1.	Tipul documentului informativ	x
2.	Sursa documentului informativ	x
3.	Numărul și data documentului informativ	x
4.	Metoda de detectare/Modul în care a fost descoperită neregula	x
5.	Programul	x
6.	Denumirea proiectului	x
7.	Numele/Denumirea beneficiarului	x
8.	Nr., data contractului de atribuire (achiziții)	x
9.	Număr caz (număr unic — se păstrează pe toată perioada de la descoperire până la finalizare prin încasare sau anulare)	x
10.	Data și nr. notificării structurii de control	x
11.	Data scadentă a finalizării investigațiilor de către structurile de control (conform Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 70/2022 privind prevenirea, verificarea și constatarea neregulilor/dublei finanțări, a neregulilor grave apărute în obținerea și utilizarea fondurilor externe nerambursabile/rambursabile alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora și recuperarea creanțelor rezultate)	x
12.	Este necesară notificarea Departamentului pentru lupta antifraudă (DLAF) (Da/Nu)	x
13.	Data și nr. notificării DLAF	x
14.	Nr. și data procesului-verbal de constatare a neregulii și de stabilire a creanței bugetare/procesului-verbal de stabilire a creanțelor bugetare/procesului-verbal de stabilire a creanțelor bugetare rezultate din aplicarea dobânzii	x
15.	Prevederi comunitare încălcate (art., paragraf)	x
16.	Prevederi naționale încălcate (art., paragraf)	x
17.	Data sau perioada comiterii neregulii	x
18.	Valoarea totală a proiectului, din care:	x
19.	Sume aferente componentei nerambursabile a PNRR	
20.	— Fonduri europene nerambursabile	x
21.	— Finanțare publică națională, din care:	x
22.	— buget de stat	x
23.	— Sume aferente TVA	x
24.	Sume aferente componentei rambursabile a PNRR	x
25.	— Fonduri europene nerambursabile	x
26.	— Finanțare publică națională, din care:	x
27.	— buget de stat	x
28.	— Sume aferente TVA	x
29.	Natura cheltuielii	x
30.	Valoarea cheltuielii afectate de neregulă, din care (conform surselor din care s-au efectuat plățile):	x
31.	Sume aferente componentei nerambursabile a PNRR	x
32.	— Fonduri europene nerambursabile	x

	Elemente	Registrul debitorilor
33.	— Finanțare publică națională, din care:	x
34.	— buget de stat	x
35.	— Sume aferente TVA	x
36.	Sume aferente componentei rambursabile a PNRR	x
37.	— Fonduri europene nerambursabile	x
38.	— Finanțare publică națională, din care:	x
39.	— buget de stat	x
40.	— Sume aferente TVA	x
41.	— buget de stat	x
42.		x
43.		x
44.		x
45.		x
46.	Creanța bugetară stabilită conform procesului-verbal de constatare a neregulii și de stabilire a creanței bugetare/procesului-verbal de stabilire a creanțelor bugetare/procesului-verbal de stabilire a creanțelor bugetare rezultate din aplicarea dobânzii	x
47.	Sume aferente componentei nerambursabile a PNRR	x
48.	— Fonduri europene nerambursabile	x
49.	— Finanțare publică națională, din care:	x
50.	— buget de stat	x
51.	— Sume aferente TVA	x
52.	Sume aferente componentei rambursabile a PNRR	x
53.	— Fonduri europene nerambursabile	x
54.	— Finanțare publică națională, din care:	x
55.	— buget de stat	x
56.	— Sume aferente TVA	x
57.		x
58.		x
59.		x
60.	Data aprobării procesului-verbal de constatare a neregulii și de stabilire a creanței bugetare/procesului-verbal de stabilire a creanțelor bugetare/procesului-verbal de stabilire a creanțelor bugetare rezultate din aplicarea dobânzii	x
61.	Data comunicării procesului-verbal de constatare a neregulii și de stabilire a creanței bugetare/procesului-verbal de stabilire a creanțelor bugetare/procesului-verbal de stabilire a creanțelor bugetare rezultate din aplicarea dobânzii către debitor	x
62.	Data scadenței creanței bugetare:	x
63.	Nr. și data solicitării executării silite:	x
64.	Contestație a debitorului Da/Nu	x
65.	Nr. și data contestației:	x
66.	Modul de soluționare a contestației (admitere parțială/totală/respingere)	x
67.	Suma recuperată, din care (conform surselor din care s-au efectuat plățile):	x
68.	Sume aferente componentei nerambursabile a PNRR	x
69.	— Fonduri europene nerambursabile	x
70.	— Finanțare publică națională, din care:	x
71.	— buget de stat	x
72.	— Sume aferente TVA	x

	Elemente	Registrul debitorilor
73.	Sume aferente componentei rambursabile a PNRR	x
74.	— Fonduri europene nerambursabile	x
75.	— Finanțare publică națională, din care:	x
76.	— buget de stat	x
77.	— Sume aferente TVA	x
78.		x
79.		x
80.		x
81.	Suma recuperată, din care:	x
82.	Data recuperării	x
83.	Modul de recuperare a creanței bugetare	x
84.	Suma rămasă de recuperat, din care (conform surselor din care s-au efectuat plățile):	x
85.	Sume aferente componentei nerambursabile a PNRR	x
86.	— Fonduri europene nerambursabile	x
87.	— Finanțare publică națională, din care:	x
88.	— buget de stat	x
89.	— Sume aferente TVA	x
90.	Sume aferente componentei rambursabile a PNRR	x
91.	— Fonduri europene nerambursabile	x
92.	— Finanțare publică națională, din care:	x
93.	— buget de stat	x
94.	— Sume aferente TVA	x
95.		x
96.		x
97.		x
98.		
99.	Valoarea dobânzii, din care:	x
100.	Sume aferente componentei nerambursabile a PNRR	x
101.	— Fonduri europene nerambursabile	x
102.	— Finanțare publică națională, din care:	x
103.	— buget de stat	x
104.	Sume aferente componentei rambursabile a PNRR	x
105.	— Fonduri europene nerambursabile	x
106.	— Finanțare publică națională, din care:	x
107.	— buget de stat	x
108.		x
109.		x
110.	Data recuperării	x
111.	Modul de recuperare a dobânzii	x
112.	Debitorul a contestat procesul-verbal de constatare a neregulii și de stabilire a creanței bugetare/procesul-verbal de stabilire a creanțelor bugetare/procesul-verbal de stabilire a creanțelor bugetare rezultate din aplicarea dobânzii în instanță judecătorească (Da/Nu)	x
113.	Data și nr. hotărârii definitive și irevocabile a instanței judecătorești — admis total/parțial/respins	x
114.	Nr. și data notificării Agenției Naționale de Administrare Fiscală (ANAF) în scopul aplicării măsurilor asigurătorii	x
115.	Motivul solicitării aplicării de măsuri asigurătorii	x
116.	Valoarea pentru care s-a solicitat luarea măsurilor asigurătorii	x

	Elemente	Registrul debitorilor
117.	Procedura este încheiată (Da/Nu)	x
118.	Data la care procedura a fost încheiată	x
119.	Nr. și data documentului care justifică imposibilitatea recuperării, emitent	x
120.	Au fost abandonate procedurile de recuperare? (Da/Nu)	x
121.	Nr. și data adresei prin care Comisia Europeană a fost notificată înainte de luarea deciziei de a abandona procedura de recuperare	x
122.	Nr. și data adresei prin care Comisia Europeană își exprimă opinia	x
123.	Comisiei Europene cu privire la abandonarea procedurilor de recuperare	x
124.		
125.		
126.		
127.		
128.		
129.		
130.	Curs de schimb valutar utilizat	x
131.	Nr. cazului în Raportul de nereguli	x
132.	Raportul trimestrial de nereguli a fost transmis la DLAF/Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) (Da/Nu)	x
133.	Data transmiterii Raportului trimestrial de nereguli	x
134.	Trimestru/An	x
135.	Codul neregulii	x
136.		
137.	Există caz de nereguli cu raportare imediată la DLAF/OLAF/EPPO (Da/Nu)	x
138.	Data transmiterii Raportului de nereguli cu raportare imediată	x
139.	Codul creanței bugetare	x
140.	Comentarii	x

¹⁾ Dacă nu s-a stabilit altfel prin specificul programului sau alte înțelegeri între autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor externe nerambursabile/rambursabile și serviciile Comisiei Europene sau alți finanțatori. Denumirea autorității cu competențe în gestionarea fondurilor europene.

ANEXA Nr. 5

Aprob.

.....
 (numele și semnătura conducătorului autorității emitente)
 (ștampila autorității emitente)

PROCES-VERBAL
de stabilire a creanțelor bugetare rezultate din aplicarea dobânzii datorate

Încheiat la data de
 privind proiectul, denumire

1. Denumirea și datele de identificare ale autorității cu competențe în gestionarea fondurilor externe nerambursabile/rambursabile alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora/structurii de control (denumirea autorității cu competențe în gestionarea fondurilor externe nerambursabile/rambursabile alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora/structurii de control)

Persoana/Persoanele:

— domnul/doamna, având funcția de

— domnul/doamna, având funcția de

din cadrul

în baza prevederilor Procesului-verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare nr. /.....,

emis de, a/au procedat la calculul dobânzilor datorate pentru neachitarea la termen
 (numele și semnătura conducătorului autorității emitente)

a obligațiilor stabilite prin titlul de creanță menționat mai sus /.....

2. Baza legală a verificării

a) Prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 70/2022 privind prevenirea, verificarea și constatarea neregulilor/dublei finanțări, a neregulilor grave apărute în obținerea și utilizarea fondurilor externe nerambursabile/rambursabile alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora și recuperarea creanțelor rezultate

b) Contractul/Decizia/Ordinul de finanțare

3. Denumirea și datele de identificare ale beneficiarului/structurii verificate:

a) Denumirea/Numele și prenumele

b) Sediul/Domiciliul

c) Codul unic de înregistrare/Codul numeric personal

d) Domiciliul fiscal

e) Reprezentatul legal

4. Modul de calcul al dobânzii datorate

a) Valoarea debitului stabilit prin Procesul-verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare nr. /data lei /Procesul-verbal de stabilire a creanțelor bugetare nr. /data lei

b) Data la care titlul de creanță a devenit executoriu

c) Data/Datele când a fost recuperat integral debitul stabilit prin Procesul-verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare nr. /data /Procesul-verbal de stabilire a creanțelor bugetare nr. /data

d) Numărul de zile între data la care titlul de creanță a devenit executoriu și data/datele la care a fost încasat

e) Procentul de dobândă utilizat

f) Valoarea creanței bugetare rezultate din calculul dobânzii datorate

5. Debitor

a) Denumirea/Numele și prenumele

b) Sediul/Domiciliul

c) Codul unic de înregistrare/Codul numeric personal

d) Domiciliul fiscal

e) Reprezentatul legal

6. Cuantumul dobânzii datorate

Debitorul,, datorează autorității cu competențe în gestionarea fondurilor europene o dobândă în valoare de lei, după cum urmează:

a) Sume aferente componentei nerambursabile a PNRR

Fonduri europene nerambursabile lei

b) Sume aferente componentei rambursabile a PNRR

Fonduri europene nerambursabile lei

c) Sume aferente componentei nerambursabile a PNRR

Finanțare publică națională lei

d) Sume aferente componentei rambursabile a PNRR

Finanțare publică națională lei

7. Termen de plată

În conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 70/2022, scadența creanței bugetare stabilite prin prezentul titlu de creanță este la 30 de zile de la data comunicării prezentului titlu de creanță.

8. Cont bancar de recuperare

Contul bancar al autorității cu competențe în gestionarea fondurilor externe nerambursabile/rambursabile alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență și/sau a fondurilor publice naționale în care urmează să se recupereze debitul este, deschis la, cod fiscal

În conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 70/2022, prezentul proces-verbal de stabilire a creanțelor bugetare rezultate din aplicarea dobânzii datorate constituie titlu de creanță.

Prezentul proces-verbal de stabilire a creanțelor bugetare rezultate din aplicarea dobânzii datorate constituie titlu executoriu în caz de neplată în termenul prevăzut la pct. 7 din prezentul proces-verbal.

Împotriva măsurilor dispuse prin prezentul titlu de creanță se poate formula contestație, care se depune, sub sancțiunea decăderii, în termen de 30 de zile calendaristice de la comunicare, la autoritatea publică emitentă a titlului de creanță.

Prezentul proces-verbal de stabilire a creanțelor bugetare rezultate din aplicarea dobânzii datorate a fost întocmit în ... (...) exemplare originale.

Semnături:

— domnul/doamna, semnătura

— domnul/doamna, semnătura

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT ÎN MATERIE PENALĂ

DECIZIA Nr. 20

din 13 aprilie 2022

Dosar nr. 196/1/2022

Completul compus din:

Daniel Grădinaru	— președintele Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului
Simona Elena Cîrnaru	— judecător la Secția penală
Ioana Bogdan	— judecător la Secția penală
Dan Andrei Enescu	— judecător la Secția penală
Rodica Aida Popa	— judecător la Secția penală
Lucia Tatiana Rog	— judecător la Secția penală
Valerica Voica	— judecător la Secția penală
Oana Burnel	— judecător la Secția penală
Rodica Cosma	— judecător la Secția penală

S-a luat în examinare sesizarea formulată de către Curtea de Apel Bacău — Secția penală și pentru cauze cu minori și de familie, prin care, în temeiul art. 476 alin. (1) raportat la art. 475 din Codul de procedură penală, s-a solicitat pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept: *„Dacă există deja un mandat de supraveghere tehnică care are ca obiect supravegherea video, audio sau prin fotografiere, procurorul este obligat să sesizeze judecătorul de drepturi și libertăți, potrivit art. 148 alin. (10) din Codul de procedură penală raportat la art. 148 alin. (3) din Codul de procedură penală, atunci când apreciază că este necesar ca colaboratorul să poată folosi dispozitive tehnice pentru a obține fotografiile sau înregistrările audio și video.”*

Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a fost constituit conform prevederilor art. 476 alin. (6) raportat la art. 473 alin. (8) din Codul de procedură penală și art. 36 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu completările ulterioare.

Sedința este prezidată de către președintele Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție, domnul judecător Daniel Grădinaru.

La ședința de judecată participă domnul Florin Nicușor Mihalache, magistrat-asistent în cadrul Secțiilor Unite, desemnat în conformitate cu dispozițiile art. 38 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu completările ulterioare.

Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție este reprezentat de doamna Monica Zamfirescu, procuror în cadrul Secției judiciare a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Magistratul-asistent a prezentat referatul cauzei, arătând că la dosar a fost depus raportul întocmit în cauză de către judecătorul-raportor, acesta fiind comunicat părților potrivit dispozițiilor art. 476 alin. (9) din Codul de procedură penală.

Totodată, a învederat că, drept urmare a solicitărilor formulate în temeiul art. 476 alin. (10) raportat la art. 473 alin. (5) din Codul de procedură penală, la dosarul cauzei au fost depuse puncte de vedere asupra problemei de drept supuse dezlegării.

Președintele Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, domnul judecător Daniel Grădinaru, a acordat cuvântul în dezbateri.

Reprezentantul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, doamna procuror Monica Zamfirescu, a susținut că, în cauză, nu sunt îndeplinite cumulativ condițiile de admisibilitate prevăzute de dispozițiile art. 475 din Codul de procedură penală.

Astfel, doamna procuror a precizat că din analiza încheierii rezultă că instanța care a formulat sesizarea este una dintre instanțele prevăzute de art. 475 din Codul de procedură penală, respectiv Curtea de Apel Bacău, iar cauza se află în ultimul grad de jurisdicție, situație în raport cu care prima condiție de admisibilitate, referitoare la titularul sesizării, este îndeplinită.

Însă, a apreciat că problema de drept supusă dezlegării nu reprezintă o veritabilă problemă de drept, astfel că sesizarea instanței supreme nu îndeplinește cerințele referitoare la existența unei veritabile chestiuni de drept prevăzute de art. 475 din Codul de procedură penală, solicitând, pe cale de consecință, respingerea acesteia, ca inadmisibilă.

În ceea ce privește condiția prevăzută de art. 475 din Codul de procedură penală, respectiv ca de lămurirea chestiunii de drept să depindă soluționarea pe fond a cauzei în care a fost invocată, a precizat că înțelesul sintagmei „soluționarea pe fond a cauzei” a fost deslușit prin Decizia nr. 22 din 25 octombrie 2016, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.057 din 28 decembrie 2016.

Astfel, s-a statuat că „sub un prim aspect, între problema de drept a cărei lămurire se solicită (indiferent dacă ea vizează o normă de drept material sau o dispoziție de drept procesual) și soluția ce urmează a fi dată de către instanță trebuie să existe o relație de dependență, în sensul ca decizia instanței supreme să fie de natură a produce un efect concret asupra conținutului hotărârii (...). În al doilea rând, este necesar ca sesizarea să tindă la interpretarea *in abstracto* a unor dispoziții legale determinate, iar nu la rezolvarea implicită a unor chestiuni ce țin de particularitățile fondului speței (...).”

În acest sens, s-a menționat că, potrivit jurisprudenței constante a Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, atât în cazul în care vizează o normă de drept material, cât și atunci când privește o dispoziție de drept procesual, sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile este condiționată, sub aspectul admisibilității, de împrejurarea ca interpretarea dată de către instanța supremă să aibă consecințe juridice asupra modului de rezolvare a fondului cauzei.

Totodată, așa cum s-a statuat în practica aceluiași complet, sesizarea trebuie să conducă la interpretarea *in abstracto* a unor dispoziții legale determinate, iar nu la rezolvarea unor chestiuni ce țin de particularitățile cauzei, deci să vizeze exclusiv probleme de interpretare a legii, și nu elemente specifice, individuale, concrete, ale cauzei deduse judecății.

Art. 148 alin. (3) din Codul de procedură penală, a cărui interpretare a fost solicitată de către instanța de trimitere, stipulează că, în cazul în care procurorul apreciază că este necesar ca investigatorul sub acoperire să poată folosi

dispozitive tehnice pentru a obține fotografii sau înregistrări audio și video, sesizează judecătorul de drepturi și libertăți în vederea emiterii mandatului de supraveghere tehnică.

Dispozițiile art. 148 alin. (10) din Codul de procedură penală și cele ale art. 148 alin. (3) din același cod sunt clare, fără echivoc, iar din analiza acestora rezultă că doar în situația în care anterior autorizării de către procuror a folosirii în cauză a unui investigator sub acoperire/colaborator nu a fost emis în cauză un mandat de supraveghere tehnică, dacă procurorul apreciază că este necesar ca investigatorul sub acoperire/colaboratorul să folosească dispozitive tehnice pentru a obține fotografii sau înregistrări video și audio, trebuie fie să sesizeze judecătorul de drepturi și libertăți, în vederea emiterii unui mandat de supraveghere tehnică, potrivit dispozițiilor art. 139—140 din Codul de procedură penală, fie să autorizeze, în condițiile art. 141 din Codul de procedură penală, măsura de supraveghere tehnică.

În situația în care un judecător de drepturi și libertăți a autorizat anterior măsura supravegherii video, audio sau prin fotografiere, atât a inculpatului, cât și a denunțatorului, activitatea ulterioară a denunțatorului — colaborator cu identitate reală de înregistrare cu mijloace tehnice a discuțiilor purtate cu inculpatul în legătură cu faptele denunțate, se realizează în limitele autorizării judecătorului de drepturi și libertăți și, prin urmare, nu se mai impune obținerea unui alt mandat de supraveghere tehnică având același obiect.

De altfel, în cauza cu care a fost investită instanța de trimitere s-a menționat, în cuprinsul ordonanței procurorului de autorizare a folosirii colaboratorului cu identitate reală, că utilizarea de către acesta de dispozitive tehnice pentru a obține fotografii sau înregistrări audio-video în legătură cu faptele cercetate se va efectua în limitele mandatului de supraveghere tehnică emis anterior de către judecător.

Mai mult decât atât, s-a constatat că înaintea emiterii mandatului inițial judecătorul de drepturi și libertăți a verificat respectarea garanțiilor minime dezvoltate în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului în materia măsurilor de supraveghere tehnică, respectiv natura infracțiunii cu privire la care parchetul efectua cercetări (fapte de corupție), persoanele care urmau să fie supuse măsurii supravegherii video, audio și prin fotografiere (autorul faptelor și denunțatorul), procedura care trebuie urmată pentru examinarea, utilizarea și stocarea datelor obținute.

Ulterior, judecătorul a dispus emiterea mandatelor de supraveghere tehnică, apreciind astfel că ingerința în dreptul inculpatului la viață privată și de familie era justificată, în temeiul art. 8 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, întrucât era prevăzută de lege, constituia o măsură necesară într-o societate democratică și urmărea un scop legitim, respectiv apărarea ordinii și prevenirea faptelor penale.

În situația în care după autorizarea folosirii colaboratorului s-ar fi solicitat emiterea altui mandat, judecătorul de drepturi și libertăți sesizat în acest sens ar fi fost pus în situația de a analiza, *din nou*, dacă măsura supravegherii video, audio și prin fotografiere a inculpatului și a colaboratorului reprezenta o ingerință în dreptul la viață privată și de familie al inculpatului, fără să fi intervenit însă vreo modificare esențială a condițiilor avute în vedere la emiterea primelor mandate, dublarea procedurii fiind excesivă și lipsită de utilitate practică.

În raport cu împrejurarea că dispozițiile art. 148 alin. (10) din Codul de procedură penală raportate la dispozițiile art. 148 alin. (3) din Codul de procedură penală sunt clare, neechivoce, iar aplicarea corectă a dreptului se impune într-un mod atât de evident încât nu lasă loc de îndoială cu privire la modul de soluționare a întrebării adresate, Parchetul de pe lângă Înalta

Curte de Casație și Justiție a considerat că nu este îndeplinită condiția prevăzută de art. 475 din Codul de procedură penală ca soluționarea pe fond a cauzei să depindă de lămurirea chestiunii de drept care face obiectul sesizării.

Constatând că nu sunt întrebări de formulat din partea membrilor completului, președintele Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a declarat dezbaterea închisă, iar Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a reținut dosarul în pronunțare asupra problemelor de drept supuse dezlegării.

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE,

asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

Prin încheierea de ședință din 25 noiembrie 2021, pronunțată în Dosarul nr. 760/110/2021/a1, ce are ca obiect contestația formulată de inculpatul S.A. împotriva Încheierii nr. 138/P din 17 iunie 2021, pronunțată de judecătorul de cameră preliminară de la Tribunalul Bacău în același dosar, Curtea de Apel Bacău — Secția penală și pentru cauze cu minori și de familie a sesizat, în temeiul art. 475 din Codul de procedură penală, Înalta Curte de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept:

„Dacă există deja un mandat de supraveghere tehnică care are ca obiect supravegherea video, audio sau prin fotografiere, procurorul este obligat să sesizeze judecătorul de drepturi și libertăți potrivit art. 148 alin. (10) din Codul de procedură penală, atunci când apreciază că este necesar ca colaboratorul să poată folosi dispozitive tehnice pentru a obține fotografii sau înregistrări audio și video.”

II. Expunerea succintă a cauzei

Prin Încheierea penală nr. 138/P/17.06.2021 pronunțată de judecătorul de cameră preliminară de la Tribunalul Bacău în Dosarul nr. 760/110/2021/a1, în baza art. 345 alin. (1) din Codul de procedură penală, s-au respins, ca neîntemeiate, cererile și excepțiile invocate de inculpatul S.A. cu privire la legalitatea administrării mijloacelor de probă, a efectuării actelor de urmărire penală și a rechizitoriului din data de 31 martie 2021 în Dosarul nr. 104/P/2020 al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție — Direcția Națională Anticorupție — Serviciul Teritorial Bacău.

În temeiul art. 36 alin. (1) din Codul de procedură penală, s-a constatat că Tribunalul Bacău este competent material și teritorial să judece cauza, iar în baza art. 346 alin. (2) din Codul de procedură penală s-a constatat legalitatea sesizării instanței, a administrării probelor și a efectuării actelor de urmărire penală în Dosarul nr. 104/P/2020 al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție — Direcția Națională Anticorupție — Serviciul Teritorial Bacău privind pe inculpatul S.A. [trimis în judecată pentru săvârșirea infracțiunilor de luare de mită în formă continuată, prevăzută de art. 6 din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție raportat la art. 289 alin. (1) din Codul penal, cu aplicarea art. 35 alin. (1) din Codul penal (3 acte materiale) și complicitate la infracțiunea de folosire sau prezentare cu rea-credință de documente ori declarații false, inexacte sau incomplete, dacă fapta are ca rezultat obținerea pe nedrept de fonduri din bugetul general al Uniunii Europene sau din bugetele administrate de aceasta ori în numele ei, prevăzută de art. 48 din Codul penal, raportat la art. 18¹ alin. (1) din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, totul cu aplicarea art. 38 alin. (1) din Codul penal] și s-a dispus începerea judecății.

În considerentele acestei încheieri s-a reținut că inculpatul S.A. a invocat nelegalitatea folosirii de către colaborator a dispozitivelor tehnice, în lipsa sesizării judecătorului de drepturi și libertăți și a emiterii unui mandat.

Judecătorul de cameră preliminară a motivat că utilizarea colaboratorului este prevăzută de art. 148 din Codul de procedură penală, în timp ce supravegherea tehnică este prevăzută de art. 139 din Codul de procedură penală, cele două metode speciale fiind reglementate distinct.

În cadrul supravegherii audio-video ca măsură de supraveghere tehnică, organul de urmărire penală este cel care, în baza autorizației judecătorului de drepturi și libertăți, realizează înregistrările ambientale, prin montarea dispozitivelor de interceptare pe diferiți suportți, ficși sau mobili, alegerea fiind făcută de organul de urmărire penală în funcție de necesități și nefiind de natură a conferi o calitate specială respectivului suport.

Dispozițiile art. 148 alin. (3) din Codul de procedură penală nu disting dacă sesizarea judecătorului de drepturi și libertăți se impune a fi făcută anterior sau ulterior autorizării folosirii investigatorilor/collaboratorilor. De asemenea, întrucât la data autorizării folosirii colaboratorului cu identitate reală exista un mandat de supraveghere tehnică valabil emis de judecătorul de drepturi și libertăți, având ca obiect supravegherea video, audio și prin fotografiere nu se impunea și nici nu putea fi justificată formularea unei alte cereri și emiteria unui nou mandat cu același obiect.

Pe cale de consecință, s-a apreciat că înregistrarea discuțiilor din mediul ambiental purtate între inculpat și colaboratorul cu identitate reală și toate actele de urmărire penală aferente acestora au fost efectuate cu respectarea exigențelor legale în materie, astfel încât nu se poate ajunge la concluzia că ar fi afectate de nulitate.

Împotriva Încheierii penale nr. 138/P/17.06.2021 pronunțate de judecătorul de cameră preliminară de la Tribunalul Bacău a formulat contestație inculpatul S.A.

Prin motivele scrise de contestație, inculpatul S.A. a reiterat nelegalitatea folosirii de către colaborator a dispozitivelor tehnice, în lipsa sesizării judecătorului de drepturi și libertăți și a emiterii unui mandat, conform art. 148 alin. (3) din Codul de procedură penală.

La termenul din data de 30 septembrie 2021, inculpatul S.A. a formulat, în scris, cerere prin care a solicitat completului de judecatori de cameră preliminară de la Curtea de Apel Bacău să sesizeze Înalta Curte de Casație și Justiție pentru a pronunța o hotărâre prin care să se dea o rezolvare de principiu următoarelor chestiuni de drept:

1. Dacă în situația în care există deja un mandat de supraveghere tehnică care are ca obiect supravegherea video, audio sau prin fotografiere procurorul este obligat să sesizeze judecătorul de drepturi și libertăți potrivit art. 148 alin. (10) din Codul de procedură penală raportat la art. 148 alin. (3) din Codul de procedură penală, atunci când apreciază că este necesar ca colaboratorul să poată folosi dispozitive tehnice pentru a obține fotografii sau înregistrări audio și video.

2. Dacă în cazul măsurii prelungirii mandatului de supraveghere continuitatea se poate asigura numai prin păstrarea unui timp comun, respectiv ca noua perioadă să se suprapună peste cea preexistentă (ultima zi/secundă), și nu să înceapă un nou termen, din ziua următoare.

Dacă sub aspectul celor anterior precizate capătă relevanță data la care a fost formulată solicitarea de prelungire, data la care a fost pronunțată soluția de prelungire ori data menționată în dispozitivul soluției ca fiind momentul de la care începe prelungirea și care este sancțiunea procesuală pentru

încălcarea dispozițiilor procedurale care reglementează prelungirea măsurii supravegherii tehnice.

S-a acordat termen la data de 28 octombrie 2021 pentru a se pune concluzii cu privire la aspectele invocate.

La termenul din data de 28 octombrie 2021 s-au prezentat punctele de vedere ale reprezentantului Ministerului Public și ale contestatarului inculpat S.A.

Prin Încheierea de ședință din 25 noiembrie 2021, judecătoria de cameră preliminară de la Curtea de Apel Bacău, Secția penală și pentru cauze cu minori și de familie, în temeiul art. 475 din Codul de procedură penală, au dispus sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept:

„Dacă există deja un mandat de supraveghere tehnică care are ca obiect supravegherea video, audio sau prin fotografiere, procurorul este obligat să sesizeze judecătorul de drepturi și libertăți potrivit art. 148 alin. (10) din Codul de procedură penală raportat la art. 148 alin. (3) din Codul de procedură penală, atunci când apreciază că este necesar ca colaboratorul să poată folosi dispozitive tehnice pentru a obține fotografii sau înregistrări audio și video.”

III. **Opinia completului care a dispus sesizarea și punctele de vedere exprimate de procuror și inculpatul S.A.**

III.1. **Cu privire la admisibilitatea sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție**

În ceea ce privește prima chestiune de drept, judecătoria de cameră preliminară de la Curtea de Apel Bacău — Secția penală și pentru cauze cu minori și de familie au apreciat că sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 475 din Codul de procedură penală pentru a se dispune sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile.

Referitor la cea de a doua chestiune de drept, a cărei lămurire se solicită, Completul de judecatori de cameră preliminară a apreciat că nu sunt întrunite condițiile de admisibilitate a cererii de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție, nefiind îndeplinită condiția prevăzută de art. 475 din Codul de procedură penală, respectiv chestiunea de drept supusă analizei să nu fi primit o rezolvare anterioară printr-o **hotărâre prealabilă** sau printr-un recurs în interesul legii și să nu facă obiectul unui asemenea recurs în curs de soluționare, deoarece chestiunea de drept a primit deja o dezlegare prin Decizia nr. 2/2018, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală.

III.2. **Cu privire la chestiunea de drept ce formează obiectul sesizării**

Completul de judecată care a dispus sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție cu pronunțarea unei hotărâri prealabile a reținut următoarele:

Sesizarea organelor de urmărire penală în cauza în care numitul S.A. a fost trimis în judecată s-a realizat printr-un denunț formulat în data de 18 septembrie 2020 de mai multe persoane, printre care și numitul C.A.

În etapa *in rem* a urmăririi penale în cauză, prin Încheierea din data de 25 septembrie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 2.259/110/2020 de judecătorul de drepturi și libertăți din cadrul Tribunalului Bacău, în temeiul art. 144 alin. (1) raportat la art. 138 alin. (1) lit. a), c) și d) din Codul de procedură penală, a fost autorizată, pe o durată de 30 de zile, de la data de 25 septembrie 2020 până la data de 24 octombrie 2020, interceptarea comunicărilor ori a oricărui tip de comunicare la distanță efectuată de la posturile telefonice utilizate de numitul S.A. și de la postul telefonic utilizat de numitul C.A., localizarea sau urmărirea prin mijloace tehnice a acestor posturi telefonice

și supravegherea video, audio și prin fotografiere a numitului S.A. și a numitului C.A. Pe cale de consecință, au fost emise mandatele de supraveghere nr. 493/25.09.2020 (pentru S.A.) și nr. 494/25.09.2020 (pentru C.A.).

Prin Ordonanța din data de 25 septembrie 2020 emisă în dosarul de urmărire penală nr. 104/P/2020 al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție — Direcția Națională Anticorupție — Serviciul Teritorial Bacău, în baza art. 148 alin. (10) raportat la art. 148 alin. (5) din Codul de procedură penală, s-a dispus autorizarea folosirii în cauză în calitate de colaborator cu identitate reală, pentru o perioadă de 30 de zile, în perioada 25 septembrie 2020—24 octombrie 2020, a martorului denunțator C.A., folosirea de către acesta de dispozitive audio/audio-video în legătură cu cercetările ce se efectuează în cauză, în limitele mandatului de supraveghere tehnică obținut și autorizarea colaboratorului să poarte discuții cu numitul S.A. în legătură cu faptele denunțate în data de 18 septembrie 2020, precum și despre aspectele menționate în declarația de martor din data de 24 septembrie 2020. Această ordonanță a fost emisă după momentul emiterii mandatelor de supraveghere tehnică menționate mai sus, aspect ce reiese din faptul că în cuprinsul ei se face referire la Încheierea din data de 25.09.2020 pronunțată în Dosarul nr. 2.259/110/2020 de judecătorul de drepturi și libertăți din cadrul Tribunalului Bacău.

Procurorul nu a sesizat judecătorul de drepturi și libertăți în vederea emiterii unui nou mandat de supraveghere tehnică în privința colaboratorului, iar exclusiv în baza autorizării dispuse de procuror, colaboratorul a realizat activități de înregistrare a discuțiilor purtate cu numitul S.A., care au fost redade prin procesele-verbale existente la dosarul cauzei, procese-verbale care au fost invocate ulterior ca mijloace de probă în rechizitoriul în susținerea acuzațiilor ce se aduc.

Judecătorii de cameră preliminară nu au un punct de vedere unitar cu privire la chestiunea de drept.

Astfel, unul dintre membrii completului opinează că emiterea de către judecătorul de drepturi și libertăți a unui mandat de supraveghere tehnică, atât pe persoana supravegheată, cât și pe colaborator, chiar și în aceeași zi, dar anterior momentului autorizării de către procuror a folosirii colaboratorului (cu identitate reală sau fictivă), având ca obiect supravegherea video-audio și prin fotografiere nu mai impune procurorului obligația de a sesiza, conform art. 148 alin. (3) și (10) din Codul de procedură penală, judecătorul de drepturi și libertăți în vederea emiterii mandatului de supraveghere tehnică, în cazul în care apreciază că este necesar ca colaboratorul să poată folosi dispozitive tehnice pentru a obține fotografii sau înregistrări audio și video.

În argumentarea acestui punct de vedere s-a susținut că emiterea mandatelor de supraveghere tehnică de către judecătorul de drepturi și libertăți cu respectarea dispozițiilor art. 139—140 din Codul de procedură penală este suficientă pentru garantarea respectării art. 8 din Convenția europeană a drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. De asemenea, s-a mai susținut că, dacă s-ar admite situația potrivit căreia s-ar impune emiterea unui nou mandat de către judecătorul de drepturi și libertăți, s-ar ajunge ca pentru aceleași activități de supraveghere audio-video și prin fotografiere să coexiste două mandate de supraveghere tehnică.

Cel de al doilea membru al completului de judecători de cameră preliminară a susținut că este necesară respectarea cu strictețe a procedurii prevăzute de art. 148 alin. (3) și (10) din Codul de procedură penală, care este o procedură specială, iar sesizarea judecătorului de drepturi și libertăți de către procuror, în vederea emiterii mandatului de supraveghere tehnică având ca obiect supravegherea video-audio și prin fotografiere de către colaboratorul autorizat care folosește dispozitive tehnice pentru

a obține fotografii sau înregistrări audio și video, este obligatorie. Aceasta reprezintă o garanție expresă a respectării condițiilor restrângerii exercițiului dreptului la respectarea vieții private și de familie prevăzute de lege și a dreptului la un proces echitabil, în sensul interpretării date și de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, care a subliniat, în repetate rânduri, că este conștientă de dificultățile implicate de lupta împotriva infracțiunilor grave și de necesitatea ca autoritățile să recurgă uneori la metode de anchetă mai elaborate.

În cazul în care s-ar aprecia că nu se mai impune sesizarea judecătorului de drepturi și libertăți pentru a emite mandatul de supraveghere tehnică potrivit art. 148 alin. (3) și (10) din Codul de procedură penală, s-ar ajunge la situația în care procurorul să eludeze, cu știință, aceste norme speciale, solicitând mai întâi emiterea mandatului de supraveghere tehnică pe subiectul ce urmează a fi supravegheat, cât și pe persoana care va deveni colaborator, pentru ca ulterior obținerii acestor mandate să emită ordonanță de autorizare a folosirii colaboratorului, care va fi autorizat să poarte și dispozitive de înregistrate audio-video.

În speța aflată pe rolul Curții de Apel Bacău — Secția penală și pentru cauze cu minori și de familie, cu ocazia prelungirii atât a mandatelor de supraveghere tehnică, cât și a autorizărilor folosirii colaboratorului, procurorul a procedat de aceeași manieră.

Inițial, judecătorul de drepturi și libertăți de la Tribunalul Bacău, prin Încheierea din data de 25 septembrie 2020, a dispus supravegherea video, audio și prin fotografiere a numiților S.A. și C.A. și a dispus emiterea de îndată a mandatelor de supraveghere tehnică, valabile 30 de zile începând cu data de 25 septembrie 2020 și până la data de 24 octombrie 2020, fiind emise Mandatul de supraveghere nr. 493/2020 din data de 25.09.2020, ora 14,00 (pentru S.A.) și Mandatul de supraveghere nr. 494/2020 din data de 25.09.2020, ora 14,00 (pentru C.A.).

Prin Ordonanța nr. 104/P/2020 din data de 25 septembrie 2020 a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție — Direcția Națională Anticorupție — Serviciul Teritorial Bacău (aceeași zi) s-a dispus:

— autorizarea folosirii în cauză în calitate de colaborator cu identitate reală pentru o perioadă de 30 de zile, pe perioada 25 septembrie 2020—24 octombrie 2020, a colaboratorului denunțator C.A.;

— folosirea de către colaborator cu identitate reală C.A. de dispozitive tehnice pentru a obține fotografii sau înregistrări audio/video în legătură cu cercetările ce se efectuează în prezentul dosar, în limitele mandatului de supraveghere tehnică obținut.

De aceeași manieră a procedat procurorul cu ocazia formulării cererilor de prelungire a mandatelor de supraveghere tehnică, respectiv a Mandatului de supraveghere nr. 493/2020 din data de 25.09.2020 (pentru S.A.) și a Mandatului de supraveghere nr. 494/2020 din data de 25.09.2020 (pentru C.A.), în sensul că, ulterior prelungirii mandatului de supraveghere tehnică de către judecătorul de drepturi și libertăți, procurorul a dispus prelungirea autorizării folosirii în cauză, în calitate de colaborator cu identitate reală, pentru perioade de câte 30 de zile, a colaboratorului denunțator C.A., fără a aduce la cunoștința judecătorului de drepturi și libertăți acest aspect.

III.3. Punctele de vedere cu privire la dezlegarea chestiunii de drept exprimate în cauză de reprezentantul Ministerului Public și de inculpatul S.A.

III.3.1. Punctul de vedere al procurorului asupra chestiunii de drept

Reprezentantul Ministerului Public a apreciat că sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție este inadmisibilă întrucât nu îndeplinește condițiile referitoare la existența unei veritabile

chestiuni de drept, în realitate urmărindu-se rezolvarea propriu-zisă de către Înalta Curte de Casație și Justiție a cauzei cu care Curtea de Apel Bacău a fost investită, depășind cadrul unei interpretări în abstract a unor dispoziții legale. De altfel, modul în care a fost formulată interpretarea care se solicită nici nu este în conformitate cu împrejurările concrete ale cauzei, întrucât în cauză nu era preexistent un mandat de supraveghere tehnică doar asupra colaboratorului, ci și asupra activității inculpatului, iar dispozițiile art. 148 alin. (3) din Codul de procedură penală sunt clare și se referă strict la obținerea și emiterea unui mandat de supraveghere tehnică în cauză, și nu la autorizarea investigatorului și colaboratorului, care este atributul organului de urmărire penală, respectiv al procurorului.

III.3.2. Punctul de vedere al inculpatului S.A.

Inculpatul S.A., prin apărător, a precizat că dispozițiile art. 148 alin. (3) din Codul de procedură penală, ce prevăd că, în cazul în care procurorul apreciază că este necesar ca investigatorul sub acoperire să poată folosi dispozitive tehnice pentru a obține fotografii sau înregistrări audio și video, sesizează judecătorul de drepturi și libertăți în vederea emiterii mandatului de supraveghere tehnică, sunt aplicabile și pentru ipoteza în care, anterior aprecierii procurorului ca investigatorul sub acoperire/colaboratorul să poată folosi dispozitive tehnice, fusese emis un mandat de supraveghere aflat în ființă, dar care nu prevede posibilitatea ca punerea în executare să poată avea loc și prin implicarea/atragerea unui colaborator cu identitate reală care să poată folosi dispozitive tehnice pentru a obține fotografii.

IV. Examenul jurisprudenței în materie

IV.1. Jurisprudența națională relevantă

În conformitate cu dispozițiile art. 476 alin. (10) din Codul de procedură penală cu referire la art. 473 alin. (5) din Codul de procedură penală, s-a solicitat punctul de vedere al instanțelor de judecată asupra chestiunii de drept supuse dezlegării.

În urma consultării materialelor transmise de către instanțele de judecată, s-a constatat că punctele de vedere nu sunt unitare, fiind identificate două orientări:

Într-o primă orientare, majoritară, se consideră că în situația în care există deja un mandat de supraveghere tehnică care are ca obiect supravegherea video, audio sau prin fotografiere, **procurorul este obligat** să sesizeze judecătorul de drepturi și libertăți, potrivit art. 148 alin. (10) din Codul de procedură penală raportat la art. 148 alin. (3) din Codul de procedură penală, atunci când, ulterior emiterii mandatului de supraveghere, apreciază că se impune folosirea de către colaborator de dispozitive tehnice pentru a obține fotografii sau înregistrări audio și video.

În acest sens au fost exprimate puncte de vedere de către curțile de apel București (Secția I penală) și Timișoara, tribunalele Arad, Argeș, Bacău, Brașov, Brăila, Caraș-Severin, Dolj, Gorj, Hunedoara, Ilfov, Sibiu și Teleorman și judecătoriile Alba Iulia, Alexandria, Buftea, Caracal, Caransebeș, Câmpulung, Fetești, Huși, Iași, Lehliu-Gară, Lugoj, Liești, Reșița, Roșiori de Vede, Timișoara, Urziceni, Vaslui, Videle și Zimnicea.

În argumentarea opiniei exprimate, instanțele mai sus amintite au precizat, în esență, că mandatul de supraveghere tehnică are un obiect clar definit, reprezentând acele măsuri luate în temeiul art. 138 alin. (1) lit. a)—d) din Codul de procedură penală. Utilizarea colaboratorului reprezintă o altă metodă specială de supraveghere sau cercetare, reglementată de art. 138 alin. (1) lit. g) din Codul de procedură penală, raportat la art. 148 din Codul de procedură penală. Pentru a se putea utiliza colaboratorul, trebuie îndeplinite cerințele specificate de art. 148 alin. (10) din Codul de procedură penală, incluzând

condiția indicării activităților pe care colaboratorul este autorizat să le desfășoare. Cum activitățile de supraveghere audio, video sau prin fotografiere au o reglementare specială, dată fiind intruziunea în viața privată a persoanei vizate de aceste măsuri, este necesară o autorizare specială, potrivit art. 148 alin. (3) din Codul de procedură penală. Limitările aduse drepturilor fundamentale ale persoanelor trebuie să se supună testului necesității, proporționalității și subsidiarității, motiv pentru care orice restrângere trebuie să aibă loc în condiții stricte și, în speță, autorizate de judecătorul de drepturi și libertăți. Din acest motiv nu se poate considera că mandatul de supraveghere tehnică obținut anterior (judecătorul de drepturi și libertăți de la acel moment având convingerea că va fi pus în executare de organele de cercetare penală) se va extinde și la cazul în care se dorește utilizarea colaboratorilor. Altfel, ar avea loc o modificare a modalității de supraveghere, fără ca situația respectivă să fi fost avută în vedere de judecătorul de drepturi și libertăți care a autorizat supravegherea tehnică.

În cea de-a doua orientare, minoritară, se consideră că în situația în care există deja un mandat de supraveghere tehnică care are ca obiect supravegherea video, audio sau prin fotografiere, procurorul nu este obligat să sesizeze judecătorul de drepturi și libertăți, potrivit art. 148 alin. (10) din Codul de procedură penală raportat la art. 148 alin. (3) din Codul de procedură penală, atunci când apreciază că se impune folosirea de către colaborator de dispozitive tehnice pentru a obține fotografii sau înregistrări audio și video.

În acest sens au fost exprimate puncte de vedere de către curțile de apel Craiova, Galați, Iași și Pitești, tribunalele București, Constanța, Giurgiu, Ialomița, Timiș și Vaslui și judecătoriile Bârlad, Bistrița-Năsăud, Bolintin-Vale, Cornetu, Lugoj, Slobozia și Turnu Măgurele.

În argumentarea opiniei exprimate, instanțele mai sus amintite au precizat, în esență, că emiterea mandatelor de supraveghere tehnică de către judecătorul de drepturi și libertăți cu respectarea dispozițiilor art. 139—art. 140 din Codul de procedură penală este suficientă pentru garantarea respectării art. 8 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Formularea de către procuror a unei noi sesizări a judecătorului de drepturi și libertăți pentru emiterea unui nou mandat, atunci când apreciază că se impune folosirea de către colaborator de dispozitive tehnice pentru a obține fotografii sau înregistrări audio și video, ar fi lipsită de interes din perspectivă juridică în contextul în care dispozițiile art. 148 alin. (3) din Codul de procedură penală se referă la emiterea unui mandat de supraveghere tehnică, iar nu la autorizarea investigatorului sau colaboratorului, autorizare ce este de competența exclusivă a procurorului.

De asemenea, s-a mai învederat că în situația în care s-ar aprecia că se impune emiterea unui nou mandat pentru folosirea de către colaborator de dispozitive tehnice pentru a obține fotografii sau înregistrări audio și video s-ar ajunge ca pentru aceleași activități de supraveghere audio-video și prin fotografiere să coexiste două mandate de supraveghere tehnică.

Curtea de Apel București — Secția a II-a penală a considerat că sesizarea ce formează obiectul prezentei cauze este inadmisibilă, întrucât dispozițiile a căror interpretare se solicită sunt clare.

Răspunsurile curților de apel Brașov, Cluj, Constanța (și ale instanțelor arondate), Oradea (și ale instanțelor arondate) și Suceava (și ale instanțelor arondate), tribunalele Bistrița-Năsăud, Cluj (și ale instanțelor arondate), Covasna, Iași, Maramureș (și ale instanțelor arondate), Mehedinți, Olt și Sălaj (și ale instanțelor arondate) și judecătoriilor Balș, Beclean, Brașov, Corabia, Făgăraș, Făget, Întorsura Buzăului, Moldova Nouă,

Motru, Novaci, Oravița, Rupea, Slatina, Sânicolau Mare, Sfântu Gheorghe, Târgu Cărbunești, Târgu Jiu, Târgu Secuiesc și Zărnești cuprind doar mențiunea neidentificării, în jurisprudența acestora ori, după caz, a instanțelor din circumscripție, a unor hotărâri relevante pentru problema de drept ce face obiectul sesizării.

IV.2. Jurisprudența relevantă a Înaltei Curți de Casație și Justiție

IV.2.1. Din perspectiva hotărârilor obligatorii, menite să asigure unificarea practicii judiciare, nu au fost identificate hotărâri care să prezinte semnificație sub aspectul chestiunii ce formează obiectul întrebării prealabile.

IV.2.2. În ceea ce privește deciziile de speță, în urma examenului de jurisprudență nu au fost identificate hotărâri care să prezinte semnificație sub aspectul chestiunii ce formează obiectul întrebării prealabile.

IV.3. Jurisprudența relevantă a Curții Constituționale

În urma examenului de jurisprudență la nivelul Curții Constituționale a României nu au fost identificate hotărâri care să prezinte semnificație sub aspectul chestiunii ce formează obiectul întrebării prealabile.

IV.4. Jurisprudența relevantă a Curții Europene a Drepturilor Omului

În urma examenului de jurisprudență la nivelul Curții Europene a Drepturilor Omului nu au fost identificate hotărâri care să prezinte semnificație sub aspectul chestiunii ce formează obiectul întrebării prealabile.

V. Punctul de vedere al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție cu privire la problema de drept ce formează obiectul sesizării

Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a arătat că sesizarea instanței supreme nu îndeplinește cerințele referitoare la existența unei veritabile chestiuni de drept și a unei relații de dependență între răspunsul dat problemei invocate și soluționarea pe fond a cauzei, prevăzute de art. 475 din Codul de procedură penală, solicitând, pe cale de consecință, respingerea acesteia, ca inadmisibilă.

În ceea ce privește condiția prevăzută de art. 475 din Codul de procedură penală, respectiv ca de lămurirea chestiunii de drept să depindă soluționarea pe fond a cauzei în care a fost invocată, a precizat că înțelesul sintagmei „soluționarea pe fond a cauzei” a fost deslușit prin Decizia nr. 22 din 25 octombrie 2016, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.057 din 28 decembrie 2016.

Astfel, s-a statuat că, „sub un prim aspect, între problema de drept a cărei lămurire se solicită (indiferent dacă ea vizează o normă de drept material sau o dispoziție de drept procesual) și soluția ce urmează a fi dată de către instanță trebuie să existe o relație de dependență, în sensul ca decizia instanței supreme să fie de natură a produce un efect concret asupra conținutului hotărârii (...). În al doilea rând, este necesar ca sesizarea să tindă la interpretarea *in abstracto* a unor dispoziții legale determinate, iar nu la rezolvarea implicită a unor chestiuni ce țin de particularitățile fondului speței (...).”

În acest sens s-a menționat că, potrivit jurisprudenței constante a Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, atât în cazul în care vizează o normă de drept material, cât și atunci când privește o dispoziție de drept procesual, sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile este condiționată, sub aspectul admisibilității, de împrejurarea ca interpretarea dată de către instanța supremă să aibă consecințe juridice asupra modului de rezolvare a fondului cauzei.

Totodată, așa cum s-a statuat în practica aceluiași complet, sesizarea trebuie să conducă la interpretarea *in abstracto* a unor dispoziții legale determinate, iar nu la rezolvarea unor chestiuni ce țin de particularitățile cauzei, deci să vizeze exclusiv probleme de interpretare a legii, și nu elemente specifice, individuale, concrete, ale cauzei deduse judecății.

Instanța de trimitere trebuie să analizeze legalitatea utilizării, în cursul urmăririi penale, de către colaboratorul cu identitate reală, de dispozitive tehnice pentru efectuarea unor înregistrări video, audio și prin fotografiere.

Potrivit art. 138 alin. (1) din Codul de procedură penală, „Constituie metode speciale de supraveghere sau cercetare următoarele:

- a) interceptarea comunicațiilor ori a oricărui tip de comunicare la distanță;
- b) accesul la un sistem informatic;
- c) supravegherea video, audio sau prin fotografiere;
- d) localizarea sau urmărirea prin mijloace tehnice;
- e) obținerea datelor privind tranzacțiile financiare ale unei persoane;
- f) reținerea, predarea sau percheziționarea trimiterilor poștale;
- g) utilizarea investigatorilor sub acoperire și a colaboratorilor;
- h) participarea autorizată la anumite activități;
- i) livrarea supravegheată;
- j) obținerea datelor de trafic și de localizare prelucrate de către furnizorii de rețele publice de comunicații electronice ori furnizorii de servicii de comunicații electronice destinate publicului.”

De asemenea, potrivit art. 138 alin. (6) și (10) din Codul de procedură penală, prin *supraveghere video, audio sau prin fotografiere* se înțelege fotografierea persoanelor, observarea sau înregistrarea conversațiilor, mișcărilor ori a altor activități ale acestora, iar prin *utilizarea investigatorilor sub acoperire și a colaboratorilor* se înțelege folosirea unei persoane cu o altă identitate decât cea reală în scopul obținerii de date și informații cu privire la săvârșirea unei infracțiuni.

În art. 139 alin. (1) lit. a)—c) din Codul de procedură penală se stipulează că supravegherea tehnică se dispune de judecătorul de drepturi și libertăți atunci când sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții: există o suspiciune rezonabilă cu privire la pregătirea sau săvârșirea unei infracțiuni dintre cele prevăzute la alin. 2 al art. 139 din Codul de procedură penală, măsura să fie proporțională cu restrângerea drepturilor și libertăților fundamentale, date fiind particularitățile cauzei, importanța informațiilor ori a probelor ce urmează a fi obținute sau gravitatea infracțiunii, probele nu ar putea fi obținute în alt mod sau obținerea lor ar presupune dificultăți deosebite ce ar prejudicia ancheta ori există un pericol pentru siguranța persoanelor sau a unor bunuri de valoare.

Procedura de emitere a mandatului de supraveghere tehnică este prevăzută de dispozițiile art. 140 din Codul de procedură penală, în care la alin. (5) sunt indicate mențiunile pe care trebuie să le cuprindă mandatul, printre care se numără și numele persoanei supuse măsurii de supraveghere tehnică ori datele de identificare ale acesteia, dacă sunt cunoscute.

Art. 148 alin. (3) din Codul de procedură penală, a cărui interpretare a fost solicitată de către instanța de trimitere, stipulează că în cazul în care procurorul apreciază că este necesar ca investigatorul sub acoperire să poată folosi dispozitive tehnice pentru a obține fotografii sau înregistrări audio și video sesizează judecătorul de drepturi și libertăți în vederea emiterii mandatului de supraveghere tehnică. Dispozițiile art. 141 din Codul de procedură penală se aplică în mod corespunzător.

Astfel, s-a apreciat că dispozițiile art. 148 alin. (10) din Codul de procedură penală și cele ale art. 148 alin. (3) din același cod sunt clare, fără echivoc, iar din analiza acestora rezultă că doar în situația în care anterior autorizării de către procuror a folosirii în cauză a unui investigator sub acoperire/colaborator nu a fost emis în cauză un mandat de supraveghere tehnică, dacă procurorul apreciază că este necesar ca investigatorul sub acoperire/colaboratorul să folosească dispozitive tehnice pentru a obține fotografiile sau înregistrări video și audio, trebuie fie să sesizeze judecătorul de drepturi și libertăți, în vederea emiterii unui mandat de supraveghere tehnică, potrivit dispozițiilor art. 139—140 din Codul de procedură penală, fie să autorizeze, în condițiile art. 141 din Codul de procedură penală, măsura de supraveghere tehnică.

În raport cu împrejurarea că dispozițiile art. 148 alin. (10) din Codul de procedură penală raportate la dispozițiile art. 148 alin. (3) din Codul de procedură penală sunt clare, neechivoce, iar aplicarea corectă a dreptului se impune într-un mod atât de evident încât nu lasă loc de îndoială cu privire la modul de soluționare a întrebării adresate, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a considerat că nu este îndeplinită condiția prevăzută de art. 475 din Codul de procedură penală ca soluționarea pe fond a cauzei să depindă de lămurirea chestiunii de drept care face obiectul sesizării.

VI. Opinia specialiștilor consultați

În conformitate cu dispozițiile art. 476 alin. (10) raportate la art. 473 alin. (5) din Codul de procedură penală a fost solicitată specialiștilor în drept penal opinia asupra chestiunii de drept supuse examinării.

Universitatea de Vest din Timișoara — Facultatea de Drept — Centrul de Cercetări în Științe Penale a opinat în sensul că sesizarea formulată de Curtea de Apel Bacău — Secția penală și pentru cauze cu minori și de familie este inadmisibilă, deoarece pentru sesizare este necesară o poziție unanimă sau majoritară a membrilor judecători participanți, condiție neîndeplinită în cauză.

Pe fondul chestiunii de drept supuse dezlegării s-a opinat în sensul că procurorul este obligat să sesizeze judecătorul de drepturi și libertăți potrivit art. 148 alin. (10) din Codul de procedură penală raportat la art. 148 alin. (3) din același cod, atunci când apreciază că este necesară folosirea de către colaborator de dispozitive tehnice pentru a obține fotografiile sau înregistrări audio sau video, deși exista deja un mandat de supraveghere tehnică care avea ca obiect supravegherea video, audio sau prin fotografiere.

În susținerea acestui punct de vedere s-a arătat că procedura prevăzută de art. 148 alin. (3) și (10) din Codul de procedură penală este una specială, derogatorie de la dreptul comun (art. 139 din Codul de procedură penală), în sensul că art. 148 alin. (3) din Codul de procedură penală impune expres sesizarea judecătorului de drepturi și libertăți, care nu vizează doar dispunerea măsurii, ci și punerea ei în executare. Astfel, în mod particular, judecătorul de drepturi și libertăți este chemat nu numai să autorizeze măsura supravegherii din perspectiva condițiilor prevăzute de art. 139 din Codul de procedură penală, ci să se pronunțe și asupra folosirii dispozitivelor de obținere a unor înregistrări audio-video sau fotografii, ceea ce echivalează cu o veritabilă extindere a competenței judecătorului.

De asemenea, un argument suplimentar în susținerea acestei orientări este și împrejurarea că procurorul nu poate ascunde judecătorului de drepturi și libertăți faptul că intenționează să autorizeze un colaborator cu identitate reală (în aceeași zi în care se emite mandatul, ca în speță) pentru a folosi un dispozitiv de supraveghere tehnică, întrucât cel puțin condiția subsidiarității nu mai poate fi verificată în mod realist.

Astfel, judecătorul de drepturi și libertăți nu poate aprecia în cunoștință de cauză asupra necesității emiterii mandatului de supraveghere. Existența unui agent colaborator poate degaja concluzia că probele ar putea fi obținute și altfel decât prin emiterea mandatului.

Prin urmare, procurorul nu are libertatea de a disimula sau opera selectiv în privința stării de fapt la momentul solicitării emiterii unui mandat, ci trebuie să prezinte, transparent, toate aspectele relevante ale cauzei. Judecătorul de drepturi și libertăți nu este adversarul procurorului, ci gardianul respectării drepturilor participanților în proces, de care nici procurorul nu trebuie să rămână străin.

VII. Dispoziții legale incidente

Codul de procedură penală

Art. 148. — Utilizarea investigatorilor sub acoperire sau cu identitate reală și a colaboratorilor

[...]

(3) În cazul în care procurorul apreciază că este necesar ca investigatorul sub acoperire să poată folosi dispozitive tehnice pentru a obține fotografiile sau înregistrări audio și video, sesizează judecătorul de drepturi și libertăți în vederea emiterii mandatului de supraveghere tehnică. Dispozițiile art. 141 se aplică în mod corespunzător.

[...]

(10) În situații excepționale, dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute la alin. (1), iar folosirea investigatorului sub acoperire nu este suficientă pentru obținerea datelor sau informațiilor ori nu este posibilă, procurorul care supraveghează sau efectuează urmărirea penală poate autoriza folosirea unui colaborator, căruia îi poate fi atribuită o altă identitate decât cea reală. Dispozițiile alin. (2)—(3) și (5)—(9) se aplică în mod corespunzător.

Art. 138. — Dispoziții generale

(1) Constituie metode speciale de supraveghere sau cercetare următoarele:

[...]

c) supravegherea video, audio sau prin fotografiere;

[...]

g) utilizarea investigatorilor sub acoperire și a colaboratorilor;

[...]

(6) Prin supraveghere video, audio sau prin fotografiere se înțelege fotografierea persoanelor, observarea sau înregistrarea conversațiilor, mișcărilor ori a altor activități ale acestora.

[...]

(10) Prin utilizarea investigatorilor sub acoperire și a colaboratorilor se înțelege folosirea unei persoane cu o altă identitate decât cea reală în scopul obținerii de date și informații cu privire la săvârșirea unei infracțiuni.

[...]

(13) Prin supraveghere tehnică se înțelege utilizarea uneia dintre metodele prevăzute la alin. (1) lit. a)—d).

Art. 139. — Supravegherea tehnică

(1) Supravegherea tehnică se dispune de judecătorul de drepturi și libertăți atunci când sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

a) există o suspiciune rezonabilă cu privire la pregătirea sau săvârșirea unei infracțiuni dintre cele prevăzute la alin. (2);

b) măsura să fie proporțională cu restrângerea drepturilor și libertăților fundamentale, date fiind particularitățile cauzei, importanța informațiilor ori a probelor ce urmează a fi obținute sau gravitatea infracțiunii;

c) probele nu ar putea fi obținute în alt mod sau obținerea lor ar presupune dificultăți deosebite ce ar prejudicia ancheta ori există un pericol pentru siguranța persoanelor sau a unor bunuri de valoare.

(2) Supravegherea tehnică se poate dispune în cazul infracțiunilor contra securității naționale prevăzute de Codul penal și de legi speciale, precum și în cazul infracțiunilor de trafic de droguri, infracțiunilor la regimul privind substanțele dopante, de efectuare de operațiuni ilegale cu precursori sau cu alte produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, infracțiunilor privind nerespectarea regimului armelor, munițiilor, materialelor nucleare, al materiilor explozive și al precursorilor de explozivi restricționați, de trafic și exploatarea persoanelor vulnerabile, acte de terorism, de spălare a banilor, de falsificare de monede, timbre sau de alte valori, de falsificare de instrumente de plată electronică, în cazul infracțiunilor care se săvârșesc prin sisteme informatice sau mijloace de comunicare electronică, contra patrimoniului, de șantaj, de viol, de lipsire de libertate în mod ilegal, de evaziune fiscală, în cazul infracțiunilor de corupție și al infracțiunilor asimilate infracțiunilor de corupție, infracțiunilor împotriva intereselor financiare ale Uniunii Europene ori în cazul altor infracțiuni pentru care legea prevede pedeapsa închisorii de 5 ani sau mai mare.

[...]

Art. 140. — Procedura de emiteră a mandatului de supraveghere tehnică

(1) Supravegherea tehnică poate fi dispusă în cursul urmăririi penale, pe o durată de cel mult 30 de zile, la cererea procurorului, de judecătorul de drepturi și libertăți de la instanța căreia i-ar reveni competența să judece cauza în primă instanță sau de la instanța corespunzătoare în grad acesteia în a cărei circumscripție se află sediul parchetului din care face parte procurorul care a formulat cererea.

(2) Cererea formulată de procuror trebuie să cuprindă: indicarea măsurilor de supraveghere tehnică care se solicită a fi dispuse, numele sau alte date de identificare a persoanei împotriva căreia se dispune măsura, dacă sunt cunoscute, indicarea probelor ori a datelor din care rezultă suspiciunea rezonabilă cu privire la săvârșirea unei infracțiuni pentru care se poate dispune măsura, indicarea faptei și a încadrării juridice, iar, în cazul măsurii supravegherii video, audio sau prin fotografiere, dacă se solicită și încuviințarea ca organele de urmărire penală să pătrundă în spații private indicate pentru a activa sau a dezactiva mijloacele tehnice ce urmează a fi folosite pentru executarea măsurii supravegherii tehnice, motivarea caracterului proporțional și subsidiar al măsurii. Procurorul trebuie să înainteze dosarul judecătorului de drepturi și libertăți.

(3) Cererea prin care se solicită încuviințarea supravegherii tehnice se soluționează în aceeași zi, în camera de consiliu, fără citarea părților. Participarea procurorului este obligatorie.

(4) În cazul în care apreciază că cererea este întemeiată, judecătorul de drepturi și libertăți dispune, prin încheiere, admiterea cererii procurorului și emite de îndată mandatul de supraveghere tehnică. Întocmirea minutei este obligatorie.

(5) Încheierea judecătorului de drepturi și libertăți și mandatul trebuie să cuprindă:

- a) denumirea instanței;
- b) data, ora și locul emiterii;
- c) numele, prenumele și calitatea persoanei care a dat încheierea și a emis mandatul;
- d) indicarea măsurii concrete încuviințate;
- e) perioada și scopul pentru care s-a autorizat măsura;
- f) numele persoanei supuse măsurii de supraveghere tehnică ori datele de identificare ale acesteia, dacă sunt cunoscute;
- g) indicarea, în cazul în care este necesar față de natura măsurii încuviințate, a elementelor de identificare a fiecărui telefon, a punctului de acces la un sistem informatic, a oricărui date cunoscute pentru identificarea căii de comunicare sau a numărului de cont;

h) în cazul măsurii supravegherii video, audio sau prin fotografiere în spații private, mențiunea privind încuviințarea solicitării ca organele de urmărire penală să pătrundă în spații private pentru a activa sau dezactiva mijloacele tehnice ce urmează a fi folosite pentru executarea măsurii supravegherii tehnice;

i) semnătura judecătorului și ștampila instanței.

(6) În cazul în care judecătorul de drepturi și libertăți apreciază că nu sunt îndeplinite condițiile prevăzute la art. 139 și prevederile alin. (1) din prezentul articol, dispune, prin încheiere, respingerea cererii de încuviințare a măsurii supravegherii tehnice.

(7) Încheierea prin care judecătorul de drepturi și libertăți se pronunță asupra măsurilor de supraveghere tehnică nu este supusă căilor de atac.

(8) O nouă cerere de încuviințare a aceleiași măsuri poate fi formulată numai dacă au apărut ori s-au descoperit fapte sau împrejurări noi, necunoscute la momentul soluționării cererii anterioare de către judecătorul de drepturi și libertăți.

(9) La cererea motivată a persoanei vătămate, procurorul poate solicita judecătorului autorizarea interceptării comunicațiilor ori înregistrării acestora, precum și a oricărui tipuri de comunicații efectuate de aceasta prin orice mijloc de comunicare, indiferent de natura infracțiunii ce formează obiectul cercetării. Dispozițiile alin. (1)—(8) se aplică în mod corespunzător.

Art. 141. — Autorizarea unor măsuri de supraveghere tehnică de către procuror

(1) Procurorul poate autoriza, pe o durată de maximum 48 de ore, măsurile de supraveghere tehnică atunci când:

a) există urgență, iar obținerea mandatului de supraveghere tehnică în condițiile art. 140 ar conduce la o întârziere substanțială a cercetărilor, la pierderea, alterarea sau distrugerea probelor ori ar pune în pericol siguranța persoanei vătămate, a martorului sau membrilor familiilor acestora; și

b) sunt îndeplinite condițiile prevăzute la art. 139 alin. (1) și (2).

(2) Ordonanța procurorului prin care se autorizează măsura de supraveghere tehnică trebuie să cuprindă mențiunile prevăzute la art. 140 alin. (5).

(3) Procurorul are obligația de a sesiza, în termen de cel mult 24 de ore de la expirarea măsurii, judecătorul de drepturi și libertăți de la instanța căreia i-ar reveni competența să judece cauza în primă instanță sau de la instanța corespunzătoare în grad acesteia în a cărei circumscripție se află sediul parchetului din care face parte procurorul care a emis ordonanța, în vederea confirmării măsurii, înaintând totodată un proces-verbal de redare rezumativă a activităților de supraveghere tehnică efectuate și dosarul cauzei.

(4) În cazul în care judecătorul de drepturi și libertăți apreciază că au fost îndeplinite condițiile prevăzute la alin. (1), confirmă în termen de 24 de ore măsura dispusă de procuror, prin încheiere, pronunțată în camera de consiliu, fără citarea părților.

(5) Cu privire la datele informatice identificate prin accesul la un sistem informatic, procurorul poate dispune, prin ordonanță:

a) realizarea și conservarea unei copii a acestor date informatice;

b) suprimarea accesării sau îndepărtarea acestor date informatice din sistemul informatic.

Copiile se realizează cu mijloace tehnice și proceduri adecvate, de natură să asigure integritatea informațiilor conținute de acestea.

(6) În cazul în care judecătorul de drepturi și libertăți apreciază că nu au fost respectate condițiile prevăzute la alin. (1), infirmă măsura luată de către procuror și dispune distrugerea probelor

obținute în temeiul acesteia. Procurorul distruge probele astfel obținute și întocmește un proces-verbal în acest sens.

(7) Odată cu cererea de confirmare a măsurii sau separat, procurorul poate solicita judecătorului de drepturi și libertăți luarea măsurii supravegherii tehnice în condițiile art. 140.

(8) Încheierea prin care judecătorul de drepturi și libertăți se pronunță asupra măsurilor dispuse de procuror nu este supusă căilor de atac.

Convenția europeană a drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Art. 8. — Dreptul la respectarea vieții private și de familie

1. Orice persoană are dreptul la respectarea vieții sale private și de familie, a domiciliului său și a corespondenței sale.

2. Nu este admis amestecul unei autorități publice în exercitarea acestui drept decât în măsura în care acesta este prevăzut de lege și constituie, într-o societate democratică, o măsură necesară pentru securitatea națională, siguranța publică, bunăstarea economică a țării, apărarea ordinii și prevenirea faptelor penale, protecția sănătății, a moralei, a drepturilor și a libertăților altora.

VIII. Opinia judecătorului-raportor

Judecătorul-raportor consideră că sesizarea este inadmisibilă, nefiind îndeplinite cumulativ condițiile prevăzute de dispozițiile art. 475 din Codul de procedură penală, întrucât problema de drept supusă dezlegării nu reprezintă o veritabilă problemă de drept, nu se solicită interpretarea unor dispoziții legale *in abstracto*, ci pronunțarea asupra unei chestiuni concrete, ce ține de fondul contestației cu care a fost investită instanța de trimitere, iar membrii completului de doi judecători urmăresc, prin intermediul mecanismului hotărârii prealabile, rezolvarea divergenței de opinii în alt mod decât cel reglementat prin dispozițiile art. 394 alin. (5) din Codul de procedură penală.

IX. Înalta Curte de Casație și Justiție

În urma examinării sesizării formulate de Curtea de Apel Bacău — Secția penală și pentru cauze cu minori și de familie, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, a raportului întocmit de judecătorul-raportor și a problemei ce se solicită a fi dezlegată, constată următoarele:

În conformitate cu dispozițiile art. 475 din Codul de procedură penală: „*Dacă, în cursul judecății, un complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, constatând că există o chestiune de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective și asupra căreia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va putea solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată.*”

Din examinarea textului legal mai sus enunțat se constată că admisibilitatea unei sesizări formulate în procedura pronunțării unei hotărâri prealabile este condiționată de îndeplinirea, în mod cumulativ, a următoarelor trei condiții:

— să existe o cauză în curs de judecată, iar instanța care a formulat întrebarea să fie investită cu soluționarea ei în ultimă instanță;

— soluționarea pe fond a cauzei să depindă de lămurirea chestiunii de drept ce face obiectul sesizării;

— chestiunea de drept supusă analizei să nu fi primit o rezolvare anterioară printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii și să nu facă obiectul unui asemenea recurs în curs de soluționare.

Raportând aceste condiții de admisibilitate la sesizarea ce face obiectul prezentei cauze, se constată că nu sunt îndeplinite cumulativ toate aceste condiții.

Astfel, cu privire la prima condiție se constată că este îndeplinită în cauză solicitarea de lămurire a problemei de drept invocate aparținând unei instanțe investite cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, respectiv Curtea de Apel Bacău, pe rolul căreia se află înregistrat Dosarul nr. 760/110/2021/a1 ce are ca obiect contestația formulată de inculpatul S.A. în temeiul art. 347 din Codul de procedură penală.

De asemenea, se constată îndeplinită și condiția ce vizează caracterul de actualitate a problemei de drept invocate în cauză, din relațiile comunicate de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și din verificările efectuate la nivelul instanței supreme rezultând că nu au fost pronunțate hotărâri prealabile sau în recurs în interesul legii de către Înalta Curte de Casație și Justiție cu privire la chestiunea de drept supusă analizei și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

În schimb, în ceea ce privește condiția existenței unei chestiuni de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, consideră că aceasta nu este îndeplinită în cauză din perspectiva inexistenței unei veritabile „chestiuni de drept” în înțelesul pe care art. 475 din Codul de procedură penală îl conferă acestei sintagme, care să necesite o dezlegare din partea Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Astfel, deși în cuprinsul dispozițiilor art. 475 din Codul de procedură penală nu se menționează expres, cu ocazia verificării admisibilității sesizării trebuie analizată și existența unei veritabile chestiuni de drept, care să facă necesară o rezolvare de principiu prin pronunțarea unei hotărâri prealabile de către Înalta Curte de Casație și Justiție, așa cum s-a statuat în mod constant în jurisprudența Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală.

În jurisprudența sa, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a reținut că „Așadar, numai o problemă de drept de o dificultate rezonabilă și de natură a da naștere, în mod previzibil, unor interpretări judiciare diferite legitimează concursul dat tribunalelor și curților de apel de către instanța supremă într-o cauză pendinte. În cazul considerării ca admisibile a unor sesizări prin care se tinde, dimpotrivă, la dezlegarea unor probleme pur teoretice ori la soluționarea propriu-zisă a unor chestiuni ce țin de fondul cauzei, există riscul transformării mecanismului hotărârii prealabile fie într-o «procedură dilatorie pentru litigii caracterizate, prin natura lor ca fiind urgente, fie într-o procedură care va substitui mecanismul recursului în interesul legii».” (Decizia nr. 22 din 25 octombrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.057 din 28 decembrie 2016)

Deopotrivă, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a reținut că sesizarea trebuie să tindă la obținerea unei interpretări *in abstracto* a unor dispoziții legale determinate, iar nu la rezolvarea implicată a unor chestiuni ce țin de particularitățile speței (Decizia nr. 14 din 12 mai 2015, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 454 din 24 iunie 2015).

Raportând aceste repere jurisprudențiale la circumstanțele prezentei cauze, Înalta Curte constată că, prin problema de drept invocată de instanța de trimitere „*Dacă există deja un mandat de supraveghere tehnică care are ca obiect supravegherea video, audio sau prin fotografiere, procurorul este obligat să sesizeze judecătorul de drepturi și libertăți potrivit art. 148 alin. (10) din Codul de procedură penală raportat la*

art. 148 alin. (3) din Codul de procedură penală, atunci când apreciază că este necesar ca colaboratorul să poată folosi dispozitive tehnice pentru a obține fotografii sau înregistrări audio și video.”, nu se solicită interpretarea unor dispoziții legale *in abstracto*, ci pronunțarea asupra unei chestiuni concrete, ce ține de fondul contestației cu care a fost investită.

Astfel, prin contestația cu care a fost investită instanța de trimitere, contestatarul a invocat tocmai nelegalitatea folosirii de către colaborator a dispozitivelor tehnice, în lipsa „sesizării judecătorului de drepturi și libertăți și a emiterii unui mandat”, conform art. 148 alin. (3) din Codul de procedură penală, deși exista un mandat de supraveghere emis anterior autorizării folosirii colaboratorului. Or, prin intermediul mecanismului hotărârii prealabile, instanța de trimitere urmărește chiar rezolvarea acestei probleme concrete invocate în cadrul contestației cu care a fost investită, fapt care excedează mecanismului de unificare a jurisprudenței instituit prin dispozițiile art. 475 din Codul de procedură penală.

Pe de altă parte, se poate constata, din încheierea de sesizare, că membrii completului de doi judecători (instanța de trimitere) au opinii divergente cu privire la problema de drept, astfel că prin intermediul mecanismului hotărârii prealabile se urmărește și rezolvarea acestei divergențe de opinii, în alt mod decât cel reglementat prin dispozițiile art. 394 alin. (5) din Codul de procedură penală.

Așadar, completul de doi judecători de cameră preliminară din cadrul Curții de Apel Bacău — Secția penală și pentru cauze cu minori și de familie a sesizat Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, printr-o încheiere care nu reflectă poziția unanimă sau majoritară a membrilor completului de judecată.

În consecință, Înalta Curte constată că nu sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate reglementate de art. 475 din Codul de procedură penală, respectiv problema de drept supusă dezlegării nu reprezintă o veritabilă problemă de drept care să necesite o dezlegare cu valoare de principiu din partea Înaltei Curți de Casație și Justiție, motiv pentru care, în temeiul art. 477 din Codul de procedură penală, sesizarea formulată de Curtea de Apel Bacău — Secția penală și pentru cauze cu minori și de familie va fi respinsă, ca inadmisibilă.

Pentru aceste motive,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Respinge ca inadmisibilă sesizarea formulată de Curtea de Apel Bacău — Secția penală și pentru cauze cu minori și de familie prin care solicită dezlegarea următoarei chestiuni de drept:

„Dacă există deja un mandat de supraveghere tehnică care are ca obiect supravegherea video, audio sau prin fotografiere, procurorul este obligat să sesizeze judecătorul de drepturi și libertăți, potrivit art. 148 alin. (10) din Codul de procedură penală raportat la art. 148 alin. (3) din Codul de procedură penală, atunci când apreciază că este necesar ca colaboratorul să poată folosi dispozitive tehnice pentru a obține fotografii sau înregistrări audio și video.”

Obligatorie de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, potrivit art. 477 alin. (3) din Codul de procedură penală. Pronunțată în ședință publică astăzi, 13 aprilie 2022.

PREȘEDINTELE SECȚIEI PENALE
A ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
judecător **DANIEL GRĂDINARU**

Magistrat-asistent,
Florin Nicușor Mihalache

ABONAMENTE LA PUBLICAȚIILE OFICIALE PE SUPORT FIZIC

— Prețuri pentru anul 2022 —

Nr. crt.	Denumirea publicației	Valoare (TVA 5% inclus) — lei		
		12 luni	3 luni	1 lună
1.	Monitorul Oficial, Partea I	1.380	380	138
2.	Monitorul Oficial, Partea I, limba maghiară	1.640		150
3.	Monitorul Oficial, Partea a II-a	2.460		220
4.	Monitorul Oficial, Partea a III-a	470		50
5.	Monitorul Oficial, Partea a IV-a	1.880		170
6.	Monitorul Oficial, Partea a VI-a	1.750		160
7.	Monitorul Oficial, Partea a VII-a	600		55

NOTĂ:

Monitorul Oficial, Partea I bis, se multiplică și se achiziționează pe bază de comandă.

ABONAMENTE LA PRODUSELE ÎN FORMAT ELECTRONIC

— Prețuri pentru anul 2022 —

Produs	Abonamentul FLEXIBIL (Monitorul Oficial, Partea I + alte 3 părți ale Monitorului Oficial, la alegere)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	60	150	380	910	2.000	550	1.380	3.450	8.280	18.220
ExpertMO	100	250	630	1.510	3.320	1.000	2.500	6.250	15.000	33.000

Produs	Abonamentul COMPLET (Monitorul Oficial, Partea I + toate celelalte părți ale Monitorului Oficial)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	70	180	450	1.080	2.380	650	1.630	4.080	9.790	21.540
ExpertMO	120	300	750	1.800	3.960	1.200	3.000	7.500	18.000	39.600

Colecția Monitorul Oficial în format electronic, oricare dintre părțile acestuia	100 lei/an
--	------------

Prețurile sunt exprimate în lei și conțin TVA.

Mai multe informații puteți găsi pe site-ul www.expert-monitor.ro, unde puteți aplica online comanda.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro

Adresa Biroului pentru relații cu publicul este:

Str. Parcului nr. 65, intrarea A, sectorul 1, București; 012329.

Tel. 021.401.00.73, e-mail: concursurifp@ramo.ro, convocariaga@ramo.ro

Pentru publicări, încărcăți actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro/brp/>

